

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja

Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

v letu 2016

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2016

Številka: 323-2/2017/37

Ljubljana, 14. avgusta 2018

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije* (v nadaljevanju: zavod), ki je na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja za območje Republike Slovenije.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o računovodskih izkazih zavoda za leto 2016, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila Finančna uprava Republike Slovenije, in izrek mnenja o pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2016.

Računsko sodišče je o *računovodskih izkazih* zavoda za leto 2016, z omejitvijo iz prejšnjega odstavka, izreklo *pozitivno mnenje*, ker meni, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev zavoda na dan 31.12.2016 ter prihodke in odhodke oziroma prejemke in izdatke zavoda za tedaj končano leto.

O *pravilnosti poslovanja* zavoda v letu 2016 je računsko sodišče izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo, da je zavod v nasprotju z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju porabil 1.183.292 evrov za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu, ki ni storitev, katere plačilo se krije iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. O pravici zavarovanih oseb do skupinske obnovitvene rehabilitacije zavod kljub določilom zakona ni odločal v upravnem postopku, temveč je pristojnost za odločanje prenesel na organizatorje skupinske obnovitvene rehabilitacije, pri čemer je z nekaterimi od njih sklenil pogodbe kljub neizpolnjevanju zahtev iz razpisa in jim v letu 2016 izplačal 863.875 evrov. Zavod v prvi polovici leta 2016 še vedno ni zagotovil ustreznih kontrol zaračunanih cen ampuliranih in drugih zdravil za ambulantno zdravljenje ter izdanih zdravil na recept, zato je plačal izvajalcem zdravstvenih storitev za zdravila najmanj 12.243 evrov preveč. Socialnovarstvenemu zavodu, ki mu je priznal prenizko ceno za povprečni dan zdravstvene nege, je v nasprotju z določili Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2016 plačal 35.348 evrov premalo, z vzgojnim zavodom pa ni sklenil samostojne pogodbe za izvajanje programa zdravstvenih storitev. Računsko sodišče je ugotovilo tudi, da je zavod izplačeval povračila stroškov zdravstvenih storitev in medicinskih pripomočkov, ki niso temeljila na izdani odločbi v upravnem postopku, odločbe o priznanju pravice do povračila stroškov specialističnega in bolnišničnega zdravljenja ter nabave medicinskih pripomočkov in zdravil v tujini pa je izdajal več kot dva meseca po prejemu vlog, kar ni bilo v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku. Pri nabavah materiala, storitev in osnovnih sredstev v znesku najmanj 119.225 evrov je zavod ravnal v nasprotju s predpisi o javnem naročanju, z vršilcem dolžnosti generalnega direktorja je v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih sklenil delovno razmerje za nedoločen čas, javnega uslužbenca pa je ob zaposlitvi uvrstil v previsok plačni razred in mu zato v nasprotju z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju izplačal najmanj 2.841 evrov preveč plače.

Zavod med revizijskim postopkom ni odpravil vseh ugotovljenih nepravilnosti, zato je računsko sodišče zahtevalo *predložitev odzivnega poročila*.

KAZALO

1. UVOD	8
2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2016	11
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	11
2.2 BILANCA STANJA	12
2.2.1 Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	13
2.2.2 Dolgoročne finančne naložbe.....	14
2.2.3 Dolgoročne terjatve iz poslovanja	15
2.2.4 Denarna sredstva	15
2.2.5 Kratkoročne terjatve in dani predujmi.....	16
2.2.5.1 Kratkoročne terjatve do kupcev.....	16
2.2.5.2 Kratkoročno dani predujmi	18
2.2.5.3 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	19
2.2.5.4 Druge kratkoročne terjatve	20
2.2.6 Neplačani odhodki	23
2.2.7 Aktivne časovne razmejitve	23
2.2.8 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	24
2.2.8.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	24
2.2.8.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev.....	25
2.2.8.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	25
2.2.8.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta.....	26
2.2.9 Neplačani prihodki.....	27
2.2.10 Pasivne časovne razmejitve.....	27
2.2.11 Lastni viri in dolgoročne obveznosti	28
2.2.11.1 Splošni sklad	28
2.2.11.2 Rezervni sklad	29
2.2.11.3 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve.....	29
2.2.11.4 Dolgoročne obveznosti	29
2.2.12 Izvenbilančna evidenca.....	29
2.3 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	30
2.3.1 Tekoči prihodki.....	31
2.3.2 Kapitalski prihodki	33
2.3.3 Transferni prihodki	34
2.3.4 Tekoči odhodki	35

2.3.4.1	Plače in drugi izdatki zaposlenim	35
2.3.4.2	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	37
2.3.4.3	Izdatki za blago in storitve	38
2.3.5	Tekoči transferi	39
2.3.5.1	Transferi posameznikom in gospodinjstvom	39
2.3.5.2	Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	40
2.3.5.3	Drugi tekoči domači transferi	41
2.3.5.4	Tekoči transferi v tujino	42
2.3.6	Investicijski odhodki	42
2.3.7	Presežek odhodkov nad prihodki	43
2.4	IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	43
2.5	IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA	43
3.	PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2016	44
3.1	OBRAZLOŽITEV REVIZIJE	44
3.2	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZA ZAPOSLENE	45
3.2.1	Sklenitev delovnega razmerja na delovnem mestu vršilca dolžnosti generalnega direktorja	45
3.2.2	Osnovna plača	46
3.3	TEKOČI TRANSFERI	48
3.3.1	Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom	48
3.3.2	Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	51
3.3.3	Drugi tekoči domači transferi	52
3.3.3.1	Tekoči transferi izvajalcem zdravstvenega programa	52
3.3.3.2	Sofinanciranje obnovitvene rehabilitacije invalidov, udeležbe v organiziranih skupinah za usposabljanje ter letovanja otrok in šolarjev	55
3.4	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE TER INVESTICIJSKI ODHODKI	57
3.4.1	Izdatki za blago in storitve	58
4.	MNENJE	60
4.1	MNENJE O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	60
4.2	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA	60
5.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	62

1. UVOD

Revizijo računovodskih izkazov, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere evidence vodi Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS), in pravilnosti poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za leto 2016 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 11. 5. 2017.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi napake ali prevare ter tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov ter s pravilnostjo poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja zavoda. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja o računovodskih izkazih in o pravilnosti poslovanja.

Cilj revizije je bil podati mnenje o:

- računovodskih izkazih zavoda za leto 2016, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila FURS, in
- pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2016.

Za dosego prvega cilja smo revidirali podatke, ki so evidentirani v poslovnih knjigah zavoda in izkazani v računovodskih izkazih:

- bilanci stanja na dan 31. 12. 2016,
- izkazu prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2016,
- izkazu računa finančnih terjatev in naložb od 1. 1. do 31. 12. 2016 ter
- izkazu računa financiranja od 1. 1. do 31. 12. 2016.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 323-2/2017/2.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

Za doseg drugega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za zavod na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene, tekočih transferov ter javnega naročanja blaga in storitev ter investicij. V vzorec smo vključili poslovne dogodke, ki so se začeli v letu 2016, ter tudi poslovne dogodke, ki so se začeli pred letom, na katero se nanaša revizija, a so vplivali na poslovanje v letu 2016. Pri preizkušanju posameznih zneskov je bilo izplačilo obravnavano kot zadnje dejanje v zaporedju med seboj povezanih dejanj. Če je bilo v zaporedju dejanj, ki se je končalo s preizkušenim izplačilom, kakšno dejanje v nasprotju s predpisi, smo preizkušeno izplačilo šteli za nepravilno.

Osnovni podatki o zavodu

Zavod je bil ustanovljen z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju⁵ (v nadaljevanju: ZZVZZ) 1. 3. 1992 kot nosilec in izvajalec javne službe obveznega zdravstvenega zavarovanja (v nadaljevanju: OZZ) za območje Republike Slovenije. Zavod nastopa v pravnem prometu samostojno in brez omejitev – v okviru dejavnosti, določenih z ZZVZZ, Statutom Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije⁶ (v nadaljevanju: statut) in drugimi splošnimi akti zavoda. Za svoje obveznosti zavod na podlagi 7. člena statuta odgovarja z vsemi sredstvi za izvajanje OZZ. Kot nosilec OZZ je zavod pristojen in zadolžen za vse naloge na tem področju, določene z ZZVZZ, kot izvajalec OZZ pa sprejema podrobnejše predpise o obveznem zavarovanju, s partnerji oblikuje in določa program zdravstvenih storitev v državi, zagotavlja in zbira ter razporeja sredstva za izvajanje zavarovanja ter zagotavlja zavarovanim osebam pravice v skladu z ZZVZZ.

OZZ obsega zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela ter zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Z obveznim zavarovanjem se zavarovanim osebam v obsegu, ki ga določa ZZVZZ, zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev, nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela in povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev.

Sredstva za OZZ se zagotavljajo s prispevki, ki jih zavodu plačujejo zavarovanci, delodajalci in drugi zavezanci, določeni z ZZVZZ. Prispevki se plačujejo od osnov, določenih z ZZVZZ, po proporcionalnih stopnjah.

Zavod, pristojne zbornice, združenja zdravstvenih in drugih zavodov ter organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in Ministrstvo za zdravje (partnerji) se za vsako leto dogovorijo o programu storitev OZZ, opredelijo zmogljivosti, potrebne za njegovo izvajanje, in določijo obseg sredstev (sklenejo splošni dogovor). Na tej podlagi se določijo izhodišča za izvajanje programov in za oblikovanje cen programov oziroma storitev ter druge podlage za sklepanje pogodb z izvajalci zdravstvene dejavnosti.

Zavod sklepa pogodbe z zdravstvenimi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in z zasebnimi zdravstvenimi delavci na podlagi njihovih ponudb za uresničevanje programov in storitev, ki jih zavod izbere na podlagi razpisa. Pogodbe določajo vrste, obseg in kakovost ter roke za uresničevanje programa oziroma zdravstvenih storitev na podlagi strokovnih standardov za posameznega izvajalca ali po dejavnostih. V pogodbi se določijo cene programov oziroma storitev, način obračunavanja in plačevanja ter nadzor nad uresničevanjem pogodbe, kakor tudi druge medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

⁵ Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 91/07, 76/08, 87/11, 91/13.

⁶ Uradni list RS, št. 87/01 (1/02-popr.).

Organi zavoda so skupščina, upravni odbor in generalni direktor.

Zavod upravlja *skupščina*, ki opravlja naslednje naloge:

- določa politiko in strategijo razvoja zdravstvenega zavarovanja;
- sprejema statut zavoda, izhodišča za organizacijo zavoda in splošne akte za uresničevanje pravic iz OZZ;
- določa finančni načrt zavoda, izhodišča in usmeritve za izvajanje in financiranje programa zdravstvenega zavarovanja in sprejme letno poročilo;
- obravnava druge zadeve in sprejema odločitve, za katere je pooblaščen z ZZVZZ.

Skupščino sestavlja 45 članov (25 predstavnikov zavarovancev in 20 predstavnikov delodajalcev, organiziranih v gospodarskih zbornicah in v drugih splošnih združenjih delodajalcev). Med predstavniki zavarovancev je 15 predstavnikov aktivnih zavarovancev, sedem predstavnikov upokojencev, dva predstavnika invalidov in en predstavnik kmetov, med predstavniki delodajalcev pa je 16 predstavnikov delodajalcev, ki jih volijo organizacije in delodajalci, organizirani v gospodarski zbornici in drugih združenjih delodajalcev, ter štirje predstavniki delodajalcev za področje državne uprave in negospodarskih javnih služb, ki jih imenuje Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada).

Upravni odbor je izvršilni organ skupščine, ki ji je za svoje delo tudi odgovoren. Opravlja naloge, določene s statutom, in naloge, za katere ga pooblasti skupščina. Sestavlja ga 11 članov, tako da so v njem ustrezno zastopani predstavniki delodajalcev in predstavniki aktivnih zavarovancev, upokojencev, kmetov in invalidov. Dva člana upravnega odbora imenuje skupščina na predlog delavcev zavoda.

Poslovodni organ zavoda je *generalni direktor*, ki je odgovoren za strokovnost in zakonitost dela zavoda, za svoje delo in za delo zavoda pa je odgovoren skupščini. Imenuje ga skupščina na predlog upravnega odbora za dobo štirih let, k imenovanju pa daje soglasje Državni zbor Republike Slovenije.

Generalni direktor je odgovoren za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o javnih financah⁷ (v nadaljevanju: ZJF) in Zakonom o računovodstvu⁸ (v nadaljevanju: ZR) ter za pravilnost poslovanja. Odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi napake ali prevare, z izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter s pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah, ter s pravilnostjo poslovanja.

Sedež zavoda je v Ljubljani na Miklošičevi cesti 24. Zavod je organiziran tako, da je služba dostopna zavarovanim osebam na posameznih območjih ter oblikuje organizacijske enote za posamezna področja dejavnosti in za posamezna območja. Sestavljajo ga organizacijske enote: direkcija in področna enota Informacijski center ter 10 območnih enot (v nadaljevanju: OE) s 45 izpostavami v Republiki Sloveniji.

Odgovorni osebi v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije sta bili:

- Samo Fakin, v. d. generalnega direktorja od 16. 5. 2015 do 14. 9. 2016 ter
- Marjan Sušelj, v. d. generalnega direktorja od 15. 9. 2016 in generalni direktor od 3. 3. 2017.

⁷ Uradni list RS, št. 11/11-UPB4 (14/13-popr.), 101/13.

⁸ Uradni list RS, št. 23/99.

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2016

2.1 Obrazložitev revizije

Zavod mora kot posredni uporabnik proračuna voditi poslovne knjige v skladu s predpisi, ki so bili temeljni kriterij pri presoji pravilnosti izkazovanja posameznih postavk izkazov in pri presoji pravilnosti sestavljanja računovodskih izkazov zavoda za leto 2016. Presodili smo, ali so računovodski izkazi sestavljeni v skladu z ZR in naslednjimi pravili oziroma predpisi:

- ZJF,
- Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava⁹,
- Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹⁰,
- Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹¹,
- Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹² in
- Slovenskimi računovodskimi standardi¹³.

Poleg predpisov smo pri preveritvah upoštevali tudi določila notranjih aktov zavoda.

Revizijske dokaze za izrek mnenja o računovodskih izkazih smo pridobili s preiskovanjem, poizvedovanjem in potrjevanjem, z opazovanjem, izračunavanjem ter analitičnimi postopki. Preizkušanje podrobnosti smo izvedli na primernem nestatističnem vzorcu evidentiranih poslovnih dogodkov.

⁹ Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16.

¹⁰ Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10 (60/10-popr.), 104/10, 104/11, 86/16.

¹¹ Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15.

¹² Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15.

¹³ Uradni list RS, št. 95/15 (74/16-popr.).

2.2 Bilanca stanja

Tabela 1: Skrajšana bilanca stanja

	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
SREDSTVA	580.134.818	574.695.683	101
DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	22.689.604	23.532.420	96
Neopredmetena sredstva	2.052.650	1.807.068	114
Opredmetena osnovna sredstva	20.567.771	21.650.305	95
Dolgoročne finančne naložbe	11.132	11.132	100
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	58.051	63.915	91
KRA TKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	557.445.214	551.163.263	101
Denarna sredstva	9.300.488	28.806.081	32
Kratkoročne terjatve	338.194.557	338.860.675	100
Dani predujmi in varščine	2.264.924	1.594.041	142
Neplačani odhodki	207.627.237	181.764.346	114
Aktivne časovne razmejitve	58.008	138.120	42
<i>Aktivni konti izvenbilančne evidence</i>	<i>16.520.579</i>	<i>13.834.606</i>	<i>119</i>
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	580.134.818	574.695.683	101
KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	548.311.728	522.462.923	105
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	207.964.634	182.118.939	114
Neplačani prihodki	337.343.900	338.287.148	100
Pasivne časovne razmejitve	3.003.194	2.056.836	146
LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	31.823.090	52.232.760	61
Splošni sklad	23.973.863	44.114.432	54
Rezervni sklad	6.960.665	6.960.665	100
Dolgoročno razmejeni prihodki	6.160	12.800	48
Druge dolgoročne obveznosti	882.402	1.144.863	77
<i>Pasivni konti izvenbilančne evidence</i>	<i>16.520.579</i>	<i>13.834.606</i>	<i>119</i>

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2016.

Bilančna vsota zavoda na dan 31. 12. 2016 je bila v primerjavi z letom poprej višja za 0,9 odstotka predvsem zaradi povečanja neplačanih odhodkov na aktivni strani in povečanja kratkoročnih obveznosti iz poslovanja na pasivni strani.

Zneska terjatev za neplačane prispevke iz naslova prispevkov za OZZ, za katere je analitično evidenco po zavezanecih v pretežni meri vodila FURS, v manjši meri pa zavod, in o katerih je zavod do leta 2013 poročal le v poslovnem poročilu, v reviziji nismo potrjevali, kar je podrobneje pojasnjeno v točki 2.2.5.4 tega poročila.

2.2.1 Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Tabela 2: Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

v evrih

	Neopredmetena sredstva	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in druga opredmetena sredstva	Skupaj opredmetena osnovna sredstva	Skupaj
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (3)+(4)+(5)	(7) = (2)+(6)
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2016 ¹⁴	10.947.972	1.194.346	33.703.542	37.246.190	72.144.078	83.092.050
Povečanja	889.615	0	133.342	2.574.375	2.707.717	3.597.332
Zmanjšanja	(764.274)	0	(377.591)	(15.550.631)	(15.928.222)	(16.692.496)
Stanje 31. 12. 2016	11.073.313	1.194.346	33.459.293	24.269.934	58.923.573	69.996.886
<i>Popravek vrednosti</i>						
Stanje 1. 1. 2016	9.140.904	0	18.732.866	31.760.907	50.493.773	59.634.677
Amortizacija	644.033	0	1.134.084	2.446.270	3.580.354	4.224.387
Zmanjšanja	(764.274)	0	(187.942)	(15.530.383)	(15.718.325)	(16.482.599)
Stanje 31. 12. 2016	9.020.663	0	19.679.008	18.676.794	38.355.802	47.376.465
<i>Neodpisana vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2016	1.807.068	1.194.346	14.970.676	5.485.283	21.650.305	23.457.373
Stanje 31. 12. 2016	2.052.650	1.194.346	13.780.285	5.593.140	20.567.771	22.620.421

Vir: knjigovodske evidence zavoda.

¹⁴ Nabavna vrednost in popravek vrednosti neopredmetenih sredstev ter opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev na dan 1. 1. 2016 se od stanja na dan 31. 12. 2015 razlikuje za 3.129 evrov. Razlika se nanaša na prenos programske opreme iz leta 1996 na dan 1. 1. 2016 s postavke oprema na postavko neopredmetena sredstva.

Neopredmetena sredstva se v celoti nanašajo na dolgoročne premoženjske pravice. Neodpisana vrednost neopredmetenih sredstev se je povečala za 14 odstotkov, ker je vrednost nakupa in posodobitve sistemske programske opreme, licenc ter ostale programske opreme v letu 2016 preseгла vrednost obračunane amortizacije za ta sredstva. Nabavna vrednost se je povečala za 889.615 evrov predvsem zaradi nakupa in posodobitve sistemske programske opreme¹⁵ (791.889 evrov).

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazal *zemljišča* v enaki vrednosti kot leto poprej, to je 1.194.346 evrov.

Največji delež vrednosti *zgradb* v neodpisani vrednosti 13.780.285 evrov predstavljajo poslovni objekti za opravljanje dejavnosti zavoda, manjši del pa stanovanja in počitniški objekti. Povečanje vrednosti zgradb v znesku 133.342 evrov se nanaša predvsem na izvensodno poravnavo z izvajalcem del rekonstrukcije poslovnih prostorov na Miklošičevi cesti 24, Ljubljana v znesku 129.811 evrov. Zmanjšanje nabavne vrednosti za 377.591 evrov predstavlja prodaja prostorov izpostave Zagorje (262.841 evrov), dela prostorov izpostave Idrija (60.276 evrov), počitniškega objekta Črvar (24.225 evrov) in dveh stanovanj OE Novo mesto (30.249 evrov).

Nabavna vrednost *opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev* se je povečala za 2.574.375 evrov predvsem zaradi nabave virtualne tračne knjižnice (765.229 evrov) in diskovnih podsistemov (642.452 evrov). Zmanjšanje nabavne vrednosti v znesku 15.550.631 evrov je posledica odpisov in izločitev izrabljene opreme in drobnega inventarja¹⁶, ustrezno pa so se zmanjšali tudi popravki vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev (15.530.383 evrov).

Zavod je v letu 2016 obračunal in evidentiral *amortizacijo* v znesku 4.224.387 evrov, od tega za neopredmetena sredstva 644.033 evrov, zgradbe 1.134.084 evrov ter opremo in druga opredmetena osnovna sredstva 2.446.270 evrov (od tega se 52.412 evrov nanaša na 100-odstotni odpis drobnega inventarja).

2.2.2 Dolgoročne finančne naložbe

Med *dolgoročnimi finančnimi naložbami* je zavod na dan 31. 12. 2016 enako kot leto poprej izkazoval delnice Pomurke d. d., Murska Sobota – v stečaju (9.876 evrov) in poslovni delež v PSK d. o. o. Krško (1.256 evrov).

2.2.2.a Statut v 7. členu določa, da zavod nastopa v pravnem prometu kot pravna oseba z vsemi pooblastili. Za svoje obveznosti zavod odgovarja z vsemi sredstvi za izvajanje OZZ. Območne in področna enota zavoda so pooblašene, da nastopajo v pravnem prometu v skladu s statutom in v okviru denarnih sredstev, določenih s finančnim načrtom zavoda. Enako kot v reviziji poslovanja zavoda

¹⁵ Za zagotavljanje licenčne pokritosti centralnega procesorskega kompleksa.

¹⁶ Predvsem izločitev računalniške opreme v znesku 14.371.350 evrov (od tega izločitev dveh centralnih procesorjev v znesku 13.291.444 evrov), pisarniške in birotehnične opreme v znesku 119.993 evrov, osebnih avtomobilov v znesku 103.713 evrov, telefonskih central in telefonov v znesku 236.504 evre, drobnega inventarja v znesku 267.518 evrov. Večina iz evidence izločenih osnovnih sredstev (izredni odpis med letom) je bila namenjena izločitvi iz evidenc zaradi dotrajanosti oziroma uničenju, manjši del (336.432 evrov) je bil namenjen prodaji.

v letih 2014 in 2015¹⁷ smo ugotovili, da bi na podlagi 7. člena statuta moral biti v poslovnem registru kot družbenik družbe PSK d. o. o. Krško vpisan zavod, ne pa OE Celje, OE Novo mesto in OE Krško.

Ukrepi zavoda

Zavod je julija 2017 na Okrožno sodišče v Ljubljani vložil predlog, da se v sodni register pri poslovnem subjektu PSK d. o. o. Krško namesto družbenikov OE Celje, OE Novo mesto in OE Krško, ki so notranje organizacijske enote, ki nimajo lastne pravne subjektivitete, kot družbenik enotno vpiše zavod.

2.2.3 Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Tabela 3: Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Dolgoročne terjatve iz poslovanja	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Druge dolgoročne terjatve iz poslovanja	62.335	70.555	88
Prenos na kratkoročni del	(4.284)	(6.640)	65
Skupaj	58.051	63.915	91

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 med dolgoročnimi terjatvami iz poslovanja izkazoval terjatve od vplačil v rezervne sklade, ustanovljene za kritje stroškov rednega upravljanja posameznih nepremičnin v skladu s 119. členom Stvarnopravnega zakonika¹⁸ (56.085 evrov), terjatve do zaposlenih za šolnine (6.160 evrov) in dolgoročne terjatve do upravnika za sredstva iz najemnin (90 evrov). Del teh terjatev, ki je zapadel v plačilo v letu 2017, je bil v bilanci stanja izkazan med kratkoročnimi terjatvami (4.284 evrov) in se nanaša na vračilo šolnin v letu 2017.

2.2.4 Denarna sredstva

Zavod je med denarnimi sredstvi na dan 31. 12. 2016 izkazoval denarna sredstva na podračunu v sistemu enotnega zakladniškega računa države v znesku 9.300.488 evrov. V primerjavi s preteklim letom so se zmanjšala za 68 odstotkov zaradi pokrivanja realiziranega primanjkljaja prihodkov nad odhodki v letu 2016.

¹⁷ Revizijsko poročilo Računovodski izkazi in pravilnosti poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2014, [URL: [http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KD41E4D1C2A5D494EC1258067004AB140/\\$file/ZZZS_PP14.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KD41E4D1C2A5D494EC1258067004AB140/$file/ZZZS_PP14.pdf)] in revizijsko poročilo Računovodski izkazi in pravilnosti poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2015, [URL: [http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/K88A078B3F6CCB202C125817C0045AFC4/\\$file/ZZZS_PP15.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/K88A078B3F6CCB202C125817C0045AFC4/$file/ZZZS_PP15.pdf)], 24. 7. 2018.

¹⁸ Uradni list RS, št. 87/02, 91/13.

2.2.5 Kratkoročne terjatve in dani predujmi

Tabela 4: Kratkoročne terjatve in dani predujmi

Kratkoročne terjatve in dani predujmi	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne terjatve do kupcev	25.588.515	20.104.324	127
Kratkoročno dani predujmi	2.264.924	1.594.041	142
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	1.164.271	843.146	138
Druge kratkoročne terjatve	311.441.771	317.913.205	98
Skupaj	340.459.481	340.454.716	100

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Stanje kratkoročnih terjatev in danih predujmov na dan 31. 12. 2016, ki predstavljajo največji (59-odstotni) delež bilančne vsote, je v primerjavi z letom poprej ostalo na enaki ravni. Največji delež (91 odstotkov) med njimi predstavljajo kratkoročne terjatve iz naslova prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje (310.398.988 evrov), za katere je analitično evidenco po zavezancih v pretežni meri vodila FURS (296.675.681 evrov), v manjši meri pa zavod (povezava s točko 2.2.5.4 tega poročila). Zneska terjatev za neplačane prispevke, za katere je analitično evidenco vodila FURS, v reviziji nismo potrjevali.

2.2.5.1 Kratkoročne terjatve do kupcev

Tabela 5: Kratkoročne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do kupcev	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	1.509.477	1.178.447	128
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	24.074.754	18.919.237	127
Prenos iz dolgoročnega dela	4.284	6.640	65
Skupaj	25.588.515	20.104.324	127

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazoval *terjatve do kupcev* v znesku 25.588.515 evrov, ki so se v primerjavi z letom poprej povečale za 27 odstotkov, predvsem zaradi večjih terjatev do kupcev v državi in večjih terjatev iz mednarodnega zdravstvenega zavarovanja (do Hrvaške in Italije).

Zavod je konec leta 2016 izkazoval največje odprte *terjatve do kupcev v državi* do naslednjih družb: BERLIN-CHEMIE AG, Podružnica Ljubljana v znesku 787.079 evrov (med spornimi terjatvami od 30. 12. 2015 na podlagi sklepa sodišča glede dogovora o ceni zdravila), ROCHE d.o.o. v znesku 342.975 evrov (dodatni popust na zdravilo zaradi uveljavitve dogovorjene cene zdravila),

VZAJEMNA, d. v. z. v znesku 90.964 evrov (uporabnina kartice zdravstvenega zavarovanja v sistemu on-line in nadomeščanja kartice zdravstvenega zavarovanja, najemnina in stroški poslovnih prostorov), ADRIATIC SLOVENICA, d. d. v znesku 57.258 evrov in TRIGLAV ZZ, d. d. v znesku 57.014 evrov (uporabnina kartice zdravstvenega zavarovanja v sistemu on-line in nadomeščanja kartice zdravstvenega zavarovanja), VIDIM d. o. o. v znesku 56.428 evrov (od tega sporna terjatev v znesku 43.228 evrov na podlagi tožbe za ugotovljene nepravilnosti v nadzorih).

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazoval *terjatve do kupcev v tujini* v znesku 24.074.754 evrov, ki v celoti predstavljajo terjatve iz mednarodnega zdravstvenega zavarovanja – konvencije do držav članic Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora¹⁹ ter do drugih držav izven Evropske unije (Švica, Makedonija, Srbija, Bosna in Hercegovina, Črna gora ter Avstralija). V letu 2016 je zavod enako kot leto poprej sodeloval s 36 državami.

Zavod obračunava tujim državam stroške za opravljene zdravstvene storitve zavarovancem teh držav, ki so jih uveljavljali v Republiki Sloveniji, in sicer državam Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora ter Švici na podlagi Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti²⁰ in Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti²¹. Z ostalimi državami je Republika Slovenija sklenila bilateralne sporazume, in sicer Sporazum o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo²², Sporazum o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Bosno in Hercegovino²³, Sporazum med Republiko Slovenijo in Republiko Srbijo o socialnem zavarovanju²⁴, Sporazum med Republiko Slovenijo in Črno goro o socialnem zavarovanju²⁵ in Sporazum o zagotavljanju zdravstvenega varstva med Vlado Republike Slovenije in Vlado Avstralije²⁶.

Evropska zakonodaja in bilateralni sporazumi določajo plačilne roke. Na podlagi uredb za Evropsko unijo, Evropski gospodarski prostor in Švico je rok plačila dejanskih stroškov 18 mesecev po prejemu

¹⁹ Norveška, Islandija in Liechtenstein.

²⁰ UL L, št. 166 z dne 30. 4. 2004 s spremembami.

²¹ UL L, št. 284 z dne 30. 10. 2009 s spremembami.

²² Zakon o ratifikaciji Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo (Uradni list RS, št. 35/00) in Uredba o ratifikaciji Administrativnega sporazuma o izvajanju Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo (Uradni list RS, št. 80/00, 11/01).

²³ Zakon o ratifikaciji sporazuma o Socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Bosno in Hercegovino ter Administrativnega dogovora o izvajanju Sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Bosno in Hercegovino (Uradni list RS, št. 37/08, 23/11).

²⁴ Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Srbijo o socialnem zavarovanju ter Administrativnega dogovora o izvajanju sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Srbijo o socialnem zavarovanju (Uradni list RS, št. 30/10).

²⁵ Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Črno goro o Socialnem zavarovanju ter Administrativnega dogovora o izvajanju sporazuma med Republiko Slovenijo in Črno goro o socialnem zavarovanju (Uradni list RS, št. 66/11).

²⁶ Zakon o ratifikaciji Sporazuma o zagotavljanju zdravstvenega varstva med Vlado Republike Slovenije in Vlado Avstralije ter Administrativnega dogovora o izvajanju sporazuma o izvajanju Sporazuma o zagotavljanju zdravstvenega varstva med Vlado Republike Slovenije in Vlado Avstralije (Uradni list RS-MP, št. 16/11).

dokumentacije, rok plačila pavšalov je 18 mesecev po objavi pavšalnega zneska v Uradnem listu Evropske unije, medtem ko se roki plačil dejanskih stroškov in pavšalov po sporazumih gibljejo od 2 mesecev do 6 mesecev.

Največje terjatve do kupcev v tujini je zavod na dan 31. 12. 2016 izkazoval do Avstrije (9.944.804 evre), Nemčije (6.437.820 evrov), Hrvaške (2.865.162 evrov) in Italije (2.297.496 evrov). V primerjavi z letom poprej so se te terjatve povečale za 27 odstotkov oziroma za 5.155.517 evrov, ker je več tujih zavarovancev koristilo zdravstvene storitve pri slovenskih izvajalcih.

2.2.5.2 Kratkoročno dani predujmi

Tabela 6: Kratkoročno dani predujmi

Kratkoročno dani predujmi	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Izvajalcem zdravstvene dejavnosti	1.141.800	977.422	117
Dobaviteljem – služba	65	1.882	3
Dobaviteljem v tujini – služba	4.675	1.358	344
Za zdravljenje v tujini	998.981	599.800	167
Za denarne dajatve	119.403	13.579	879
Skupaj	2.264.924	1.594.041	142

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Predujmi izvajalcem zdravstvene dejavnosti so dani na osnovi pogodb izvajalcem, ki niso uporabniki enotnega kontnega načrta. Dani predujmi izvajalcem zdravstvene dejavnosti so se v primerjavi z letom poprej povečali za 17 odstotkov.

Največ akontacij je zavod konec leta izkazoval do izvajalcev, med katerimi je največ specialistov – zasebnikov, zobozdravnikov in splošnih zdravnikov zasebnikov, in sicer v zneskih, manjših od 1.000 evrov. Zavod je izkazoval akontacije, večje od 10.000 evrov, do šestih izvajalcev, in sicer do GAIA MED, d. o. o. v znesku 63.117 evrov²⁷, do IATROS – DR. KOŠOROK d. o. o. v znesku 45.747 evrov, do SPECIALISTIČNA AMBULANTA PSIHIATRIJE - PRANIČEVIČ-MUDNIČ 20.755 evrov²⁸, do ARSDERMA-DCP d. o. o. 17.649 evrov, do ARTROS d. o. o. 15.772 evrov in do ULTRAZVOK d. o. o. 12.791 evrov.

²⁷ Izvajalka za prejete akontacije v letu 2013 ni predložila obračunskega računa za leto 2013, ker se ni strinjala z obračunom storitev, zato je zavod v letu 2015 vložil tožbo zoper izvajalko. Po odločitvi sodišča je izvajalka zavodu julija 2017 predložila manjkajoči obračunski račun za leto 2013, ki ga je zavod vezal na odprte akontacije.

²⁸ V letu 2016 je zavod izplačal izvajalki vse akontacije do 12. 9. 2016, ko je bila izbrisana iz Poslovnega registra Slovenije, ker ji je ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE LJUBLJANA odvzela licenco za opravljanje zdravniške službe. Izvajalka je končni obračun za leto 2016 v znesku 9.206 evrov posredovala zavodu julija 2017 in je konec leta 2017 dolgovala še 11.549 evrov.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazoval *predujme za zdravljenje v tujini* v znesku 998.981 evrov. Tuji izvajalci zdravstvenih storitev za začetek obravnave zavarovanih oseb, ki so napotene na zdravljenje v tujino, zahtevajo plačilo predujma. Največji del predujmov predstavljajo akontacije za operacije pljuč, ortopedske operacije ter nevrokirurške posege.

2.2.5.3 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 7: Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države	2.678	771	347
Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna občine	0	165	-
Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države	587.498	563.512	104
Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna občine	482.713	217.522	222
Terjatve do ZPIZ ¹⁾	91.382	61.176	149
Skupaj	1.164.271	843.146	138

Opomba: ¹⁾ Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZPIZ).

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države predstavljajo 2.159 evrov predujmov okrožnim sodiščem²⁹ ter 519 evrov terjatev za refundacijo za sodnike porotnike.

Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države in občine v znesku 1.070.211 evrov predstavljajo predujme izvajalcem zdravstvene dejavnosti v znesku 722.464 evrov³⁰, sporne terjatve v znesku 203.805 evrov in kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države in občine za službo in trg v znesku 143.942 evrov.

Sporne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države in občin so tiste terjatve, pri katerih je zaradi neplačila začet sodni postopek izterjave. Na dan 31. 12. 2016 je zavod izkazoval 203.805 evrov spornih terjatev, ki izhajajo iz ugotovljene škode v okviru opravljenih finančno-medicinskih nadzorov pri Zdravstvenemu domu Krško v znesku 9.414 evrov ter pri Splošni bolnišnici Celje v znesku 194.391 evrov (od tega 162.000 evrov za robotske operacije in 32.391 evrov³¹ za pogodbene kazni).

²⁹ Od tega največ 1.500 evrov predujma Okrožnemu sodišču v Krškem.

³⁰ Od tega 311.688 evrov predujmov izvajalcem zdravstvenih storitev, katerih ustanoviteljica je država, ter 410.776 evrov predujmov izvajalcem zdravstvenih storitev, katerih ustanoviteljice so občine. Predujmi se nanašajo na drugi in tretji del avansa za december 2016.

³¹ Bolnišnica je poplačala večji del pogodbene kazni (31.991 evrov) v začetku leta 2017.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 izkazoval *terjatve do ZPIZ* za november in december 2016 v znesku 91.382 evrov³², kar je 49 odstotkov več kot leto poprej, ko je bila odprta samo terjatev za december 2015.

2.2.5.4 Druge kratkoročne terjatve

Tabela 8: Druge kratkoročne terjatve

Druge kratkoročne terjatve	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	988.876	954.722	104
Terjatve za vstopni DDV ¹⁾	161	26	619
Druge kratkoročne terjatve	53.746	61.612	87
Terjatve do zavezancev za prispevke za socialno varnost	310.398.988	316.896.845	98
Skupaj	311.441.771	317.913.205	98

Opomba: ¹⁾ Davek na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV).

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij predstavljajo predvsem terjatve do zavarovalnic za pavšalno odškodnino v znesku 899.997 evrov, terjatve do zavoda za izplačana nadomestila plač zaposlenim zaradi bolezni, nege družinskega člana, spremstva, krvodajalstva v znesku 71.814 evrov ter terjatve za preveč plačane prispevke in davke v znesku 14.524 evrov³³.

Zavod med *drugimi kratkoročnimi terjatvami* izkazuje predvsem terjatve za preveč izplačana povračila fizičnim osebam (42.318 evrov).³⁴

Terjatve do zavezancev za prispevke za socialno varnost v znesku 310.398.988 evrov so terjatve do zavezancev za plačilo prispevkov za OZZ, ki so za 2 odstotka nižje kot leto poprej. Zavod je večino terjatev (296.675.681 evrov oziroma 96 odstotkov) evidentiral na podlagi določb Navodila nadzornikom za evidentiranje terjatev javnofinančnih prihodkov, terjatve javnofinančnih prihodkov, posredovane v davčno izvršbo, in odpis terjatev javnofinančnih prihodkov. Za te terjatve je analitično evidenco po posameznem zavezancu vodila FURS.

V reviziji zbirne bilance stanja proračuna Republike Slovenije na dan 31. 12. 2016³⁵ smo v okviru preveritve podatkov FURS ugotovili, da so terjatve do zavezancev za plačilo prispevkov za OZZ pre nizko izkazane za najmanj 22.022.566 evrov, ker so terjatve, ki se nanašajo na leto 2016, izkazane v letu 2017.

³² Terjatve do ZPIZ so bile plačane v januarju in februarju 2017.

³³ Od tega akontacija davka od dobička pravnih oseb 11.280 evrov.

³⁴ Od tega je največja terjatev do zavarovane osebe v znesku 34.252 evrov, ki je na pristojno sodišče 25. 1. 2016 vložila tožbo zoper odločbo zavoda.

³⁵ Revizijsko poročilo *Zbirna bilanca stanja proračuna Republike Slovenije na dan 31. 12. 2016*, [URL: [http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KE6FF1E222C69DDB4C12581A900426CCE/\\$file/ZBS16.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KE6FF1E222C69DDB4C12581A900426CCE/$file/ZBS16.pdf)], 24. 7. 2018.

Zapadle terjatve za prispevke za socialno varnost so po evidencah FURS na dan 31. 12. 2016 znašale 129.496.951 evrov, med njimi je 51.560.145 evrov pogojno izterljivih. FURS je zaradi neizterljivosti v letu 2016 odpisala za 14.391.524 evrov terjatev za prispevke za OZZ, od tega za 3.581.372 evrov 17.544 fizičnim osebam in za 10.810.152 evrov 4.926 pravnim osebam.

Tabela 9: Neplačani prispevki za socialno varnost na dan 31. 12. 2016

	v evrih		
	Fizične osebe	Pravne osebe	Skupaj
Zapadle terjatve	71.514.827	57.982.124	129.496.951
Nezapadle terjatve			167.178.730
Skupaj			296.675.681

Vir: Dogovor o posredovanju podatkov med FURS in ZZVS – Poročila za obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016 (Protokol 2), št. 0211-2602/2016-9 z dne 2. 2. 2017.

FURS je v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2016 za 100.874.777 evrov dolga izdala sklepe o davčni izvršbi, na podlagi teh sklepov pa je izterjala 31.263.904 evre plačil. V letu, na katero se nanaša revizija, je FURS izvedla 658 nadzorov davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve in 190 nadzorov davka od dohodka iz dejavnosti. Na podlagi izvedenih nadzorov je FURS dodatno obračunala davčne obveznosti iz naslova prispevkov za OZZ v znesku 2.773.582 evrov³⁶.

Zavod je na podlagi 59. člena ZZVZZ izvedel 517 revizij plačevanja prispevkov, v katerih je preveril, ali so delodajalci za zaposlene, ki so po evidencah zavoda prijavljeni v OZZ, izplačali plače, obračunali prispevke in obračune prispevkov oddali FURS, ter 174 revizij izkazanih osnov za izračun nadomestil plač. Zavod je 179 zapisnikov o opravljenih revizijah predal FURS za davčni inšpekcijski pregled, FURS je na podlagi teh zapisnikov opravila 31 pregledov.

Po 48. in 49. členu ZZVZZ je občina zavezanica za plačilo prispevkov za OZZ za zavarovance iz 21., 24. in 25. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ. To so osebe s priznano pravico do plačila prispevkov za OZZ po 30. členu Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev³⁷, otroci do 18. leta starosti, ki se šolajo in niso zavarovani kot družinski člani, ker njihovi starši ne skrbijo za njih oziroma ker starši ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v OZZ, in družinski pomočniki po zakonu, ki ureja socialno varstvo. Večino zavarovancev, za katere plačujejo prispevke za OZZ občine, predstavljajo osebe s priznano pravico do plačila prispevkov za OZZ. Konec leta 2015 je zavod izvedel analizo obračunavanja in plačevanja prispevkov za OZZ za zavarovance, za katere je zavezanec za plačilo občina. Ugotovil je, da občine v letu 2015 niso redno oddajale REK obrazcev in plačevale prispevkov, zato je januarja 2016 pozval vse občine k izpolnjevanju zakonskih obveznosti glede obračuna in plačila prispevkov za OZZ ter v letu 2016 izvedel revizijo obračuna in plačila prispevkov v 28 občinah za leto 2015. Na podlagi izvedenih revizij je

³⁶ Poročilo o opravljenih davčnih nadzorih ter dodatno odmerjenih prispevkih iz naslova zdravstvenega zavarovanja za obdobje od 1. 1. 2016 do 30. 6. 2016, št. 061-656/2016-7 z dne 27. 7. 2016 in Poročilo o dodatno odmerjenih prispevkih za zdravstveno zavarovanje v postopkih davčnega nadzora za obdobje od 1. 7. 2016 do 31. 12. 2016.

³⁷ Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 14/13, 99/13, 57/15, 90/15, 88/16.

zavod v letu 2016 izkazal za skupaj 666.810 evrov prilivov prispevkov za OZZ za leti 2015 in 2016. V skladu z dogovorom med zavodom in FURS iz maja 2016, je FURS v letu 2016 preverjala, ali so občine oddajale obračune prispevkov za osebe s priznano pravico do plačila prispevkov za OZZ, in jih pozvala k oddaji, če tega niso storile. Na podlagi teh nadzorov je FURS izkazala za 59.188 evrov dodatno obračunanega prispevka za OZZ.

Kljub temu da zneska terjatev za neplačane prispevke, vodenih pri FURS in evidentiranih v poslovnih knjigah zavoda, v reviziji nismo potrjevali, opozarjamo, da so terjatve za neplačane prispevke in neplačani prispevki precejšeni za tisti del nerazporejenih plačil (od 5.123.460 evrov), kjer je bil pri plačilu naveden napačen sklic, oziroma za tisti del terjatev, ki se niso zapirale s pripadajočimi plačili, ampak šele ob zapadlosti.

Zavod vodi analitično evidenco o obremenitvah, plačilih in stanju terjatev ali obveznosti za prispevke OZZ za osebe, ki so vključene v OZZ na podlagi 11., 12., 13., 14. in 20. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (v nadaljevanju: samoplačniki). Na dan 31. 12. 2016 je bilo v OZZ kot samoplačniki vključenih 57.164 oseb³⁸ oziroma 8.194 oseb manj kot leto poprej. Zavod je 31. 12. 2016 izkazoval za 13.723.307 evrov terjatev za neplačane prispevke OZZ za samoplačnike, med katerimi je 90 odstotkov oziroma 12.331.909 evrov zapadlih terjatev. Od vseh zapadlih terjatev je bilo 12 odstotkov oziroma 1.463.873 evrov terjatev pogojno izterljivih. Zadnji dan leta 2016 je bilo v postopku izterjave, ki ga izvaja FURS, za 7.454.976 evrov oziroma 60 odstotkov vseh zapadlih terjatev, v postopku izvršbe pa je bilo 25.957 samoplačnikov. V letu 2016 je FURS z izvršbami izterjala 1.088.251 evrov. Zavod je konec leta 2016 odpisal 179.441 evrov³⁹ terjatev do samoplačnikov, ki so izpolnjevali pogoje za odpis po ZDavP-2.

Zavod je v letu 2016 samoplačnikom izdal 68.584 opominov, 24.812 odločb o neplačanih prispevkih in predal v izvršbo na FURS približno 21.000 izvršilnih naslovov.

³⁸ Večina samoplačnikov (99 odstotkov) je bila zavarovana po 20. točki prvega odstavka 15. člena ZZVZZ – osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje po eni izmed ostalih točk prvega odstavka 15. člena ZZVZZ.

³⁹ Na podlagi 105. člena Zakona o davčnem postopku (v nadaljevanju: ZDavP-2; Uradni list RS, št. 13/11-UPB1, 32/12, 94/12, 111/13, 90/14, 91/15, 63/16) je zavod odpisal za 894 evrov terjatev do 2.909 samoplačnikov s terjatvami, manjšimi od 1 evra, in za 178.547 evrov terjatev do 1.904 samoplačnikov zaradi drugih razlogov, opredeljenih v ZDavP-2 (absolutno zastaranje terjatev, zaključen osebni stečaj, terjatev umrlega samoplačnika ni presegala 80 evrov).

2.2.6 Neplačani odhodki

Tabela 10: Neplačani odhodki

Neplačani odhodki	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Tekoči odhodki	3.851.393	4.671.114	82
Tekoči transferi	203.775.844	177.093.232	115
Skupaj	207.627.237	181.764.346	114

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Neplačani odhodki so odhodki, ki do konca leta 2016 še niso bili poravnani, vendar so že nastali v obračunskem obdobju, za katero se sestavlja bilanca stanja. V primerjavi z letom poprej je stanje višje za 25.862.891 evrov oziroma za 14 odstotkov. Največ neplačanih odhodkov (66 odstotkov) se nanaša na priznane, a še neplačane programe in storitve zdravstvene dejavnosti.

Neplačani tekoči transferi so se nanašali predvsem na:

- bolnišnice, socialnovarstvene zavode, Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano ter nekatere druge izvajalce v znesku 75.772.302 evra (37 odstotkov),
- zdravstvene domove, lekarne in nekatere druge izvajalce v znesku 36.308.906 evrov (18 odstotkov),
- zasebne izvajalce zdravstvenih storitev (ambulante, lekarne, dobavitelji medicinsko-tehničnih pripomočkov) v znesku 25.592.490 evrov (13 odstotkov),
- denarna povračila v znesku 40.439.962 evrov (20 odstotkov),
- neplačane obveznosti do zdravstvenih zavarovalnih institucij drugih držav v skladu z mednarodnimi sporazumi, konvencijami in do tujih zdravstvenih ustanov za zdravljenje naših državljanov v tujini v znesku 25.662.184 evrov (12 odstotkov).

Neplačani tekoči odhodki so se nanašali predvsem na obveznosti do drugih dobaviteljev zavoda, katerih storitve oziroma blago se ne nanaša na zdravstveno dejavnost oziroma katerih storitve in blago niso transferi (1.392.225 evrov), ter na obveznosti za decembrske plače in druge prejemke zaposlenih na zavodu (2.165.973 evrov).

2.2.7 Aktivne časovne razmejitve

Na dan 31. 12. 2016 je zavod med aktivnimi časovnimi razmejitvami (58.008 evrov) izkazal predvsem vnaprej vračunane prihodke zaradi podaljšanja proračunskega leta (55.377 evrov), vrednotnice (žetoni, znamke, koleki in podobno) in navitje poštninskih strojev (2.367 evrov).

2.2.8 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 11: Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.807.000	1.728.061	105
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	52.840.867	42.651.064	124
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	41.189.007	42.092.444	98
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	112.127.760	95.647.370	117
Skupaj	207.964.634	182.118.939	114

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

2.2.8.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Tabela 12: Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Obveznosti za čiste plače in nadomestila plač	1.050.808	1.016.415	103
Obveznosti za prispevke iz kosmatih plač in drugih prejemkov zaposlenih	374.506	360.028	104
Obveznosti za davke iz plač in drugih prejemkov zaposlenih	220.440	208.037	106
Druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih	161.246	143.581	112
Skupaj	1.807.000	1.728.061	105

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih na dan 31. 12. 2016 se nanašajo na čiste plače in nadomestila plač, prispevke in davke iz plač in drugih prejemkov zaposlenih ter druge obveznosti (prevoz, prehrana, odpravnine, jubilejne nagrade) do zaposlenih za december 2016.

2.2.8.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Tabela 13: Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi	26.911.930	23.154.772	116
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi – dejavnost</i>	<i>25.592.490</i>	<i>20.848.137</i>	<i>123</i>
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi – služba</i>	<i>1.319.440</i>	<i>2.306.635</i>	<i>57</i>
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	25.673.167	19.239.007	133
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini – dejavnost</i>	<i>25.662.184</i>	<i>19.216.194</i>	<i>134</i>
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini – služba</i>	<i>10.983</i>	<i>22.813</i>	<i>48</i>
Prenos dela dolgoročnih obveznosti	255.770	257.285	99
Skupaj	52.840.867	42.651.064	124

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi so se nanašale predvsem na obveznosti do zasebnih izvajalcev zdravstvenih storitev, zasebnih lekarn in dobaviteljev medicinsko-tehničnih pripomočkov (25.592.490 evrov).

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini so se nanašale predvsem na obveznosti zavoda do tujih nosilcev zdravstvenega zavarovanja za stroške zdravstvenih storitev, ki so jih v tujini uveljavljale zavarovane osebe iz Republike Slovenije med stalnim in začasnim bivanjem v drugih državah, od tega največ do Hrvaške (11.108.805 evrov), Nemčije (5.465.348 evrov) in Avstrije (3.128.943 evrov).

2.2.8.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 14: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne obveznosti za dajatve na plače	311.080	288.982	108
Obveznosti za davek na dodano vrednost	35.954	63.938	56
Druge (ostale) kratkoročne obveznosti	40.800.560	41.695.741	98
Obveznosti na podlagi odtegljajev od zaposlenih	41.413	43.783	95
Skupaj	41.189.007	42.092.444	98

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 med *drugimi (ostalimi) kratkoročnimi obveznostmi iz poslovanja* izkazoval predvsem za 40.439.962 evrov obveznosti iz prejetih zahtevkov za povračilo nadomestil plač zaradi bolezenske odsotnosti nad 30 dni, potnih stroškov in drugih denarnih povračil, nastalih v letu 2016, ki so bile izplačane v letu 2017. V skupnem znesku 338.229 evrov pa izkazuje obveznosti do samoplačnikov za plačane prispevke za OZZ. Znesek se nanaša na preplačane prispevke za OZZ upokojencev, ki so samoplačniki, dokler ne dobijo končne odločbe o upokojitvi in pokojnine. Takrat ZPIZ zanje plača prispevke za nazaj od dneva uveljavitve pravice do pokojnine, zavod pa do takrat plačane prispevke upokojencem vrne. Obveznosti iz avtorskih pogodb in pogodb o delu so znašale 21.962 evrov.

2.2.8.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 15: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države	23.801	62.870	38
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna občine	3.306	3.199	103
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	75.759.161	63.730.050	119
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine	36.341.260	31.851.056	114
Kratkoročne obveznosti do ZPIZ	232	195	119
Skupaj	112.127.760	95.647.370	117

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Med *kratkoročnimi obveznostmi do neposrednih uporabnikov proračuna države* na dan 31. 12. 2016 je zavod izkazoval največ obveznosti do Ministrstva za obrambo za helikopterske prevoze⁴⁰ (15.037 evrov) in Uprave Republike Slovenije za javna plačila (4.228 evrov).

Med *kratkoročnimi obveznostmi do posrednih uporabnikov proračuna države* je zavod izkazoval predvsem obveznosti do izvajalcev zdravstvene dejavnosti, katerih ustanoviteljica je država (bolnišnice, socialnovarstveni zavodi, Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano). Največje obveznosti so bile izkazane do UKC Ljubljana 23.973.434 evrov, Onkološkega inštituta Ljubljana 7.072.370 evrov, UKC Maribor 4.856.044 evrov, Splošne bolnišnice Celje 3.792.751 evrov in Splošne bolnišnice Murska Sobota 2.227.964 evrov.

⁴⁰ Zavod je s 1. 11. 2016 prekinil pogodbo z Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za notranje zadeve, od takrat dalje je plačnik računov helikopterskih prevozov proračun Republike Slovenije.

Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine so se nanašale predvsem na obveznosti do izvajalcev zdravstvene dejavnosti, katerih ustanoviteljica je občina (zdravstveni domovi in lekarne). Največje obveznosti so bile izkazane do Lekarne Ljubljana 8.706.718 evrov, Lekarn Maribor 2.791.741 evrov ter Gorenjskih lekarn 2.421.969 evrov.

2.2.9 Neplačani prihodki

Tabela 16: Neplačani prihodki

Neplačani prihodki	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Neplačani davčni prihodki	310.398.988	316.896.845	98
Nedavčni prihodki	26.933.781	21.385.577	126
Drugi neplačani prihodki	11.131	4.726	236
Skupaj	337.343.900	338.287.148	100

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Neplačani prihodki predstavljajo vse še neplačane terjatve zavoda. Zadnji dan leta 2016 jih je zavod izkazoval v znesku 337.343.900 evrov in so bili v primerjavi z letom 2015 nižji za manj kot pol odstotka.

Opozarjamo, da so bili neplačani prihodki precenjeni za tisti del nerazporejenih plačil (od 5.123.460 evrov), za katera so bile terjatve že izkazane, pa še niso zapadle oziroma je bil pri plačilu naveden napačen sklic (povezava s točko 2.2.5.4 tega poročila).

2.2.10 Pasivne časovne razmejitve

Tabela 17: Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Vnaprej vračunani odhodki	2.367	5.871	40
Prehodno obračunani odhodki za dane predujme	3.000.827	2.050.965	146
Skupaj	3.003.194	2.056.836	146

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Pasivne časovne razmejitve so se nanašale predvsem na prehodno obračunane odhodke za dane predujme domačim (1.865.756 evrov) in tujim (998.981 evrov) izvajalcem zdravstvenih storitev.

2.2.11 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 18: Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Lastni viri	30.940.688	51.087.897	61
<i>Splošni sklad</i>	<i>23.973.863</i>	<i>44.114.432</i>	<i>54</i>
<i>Rezervni sklad</i>	<i>6.960.665</i>	<i>6.960.665</i>	<i>100</i>
<i>Dolgoročne pasivne časovne razmejitve</i>	<i>6.160</i>	<i>12.800</i>	<i>48</i>
Dolgoročne obveznosti	882.402	1.144.863	77
<i>Dolgoročne obveznosti iz poslovanja</i>	<i>1.138.172</i>	<i>1.402.148</i>	<i>81</i>
<i>Prenos na kratkoročni del</i>	<i>(255.770)</i>	<i>(257.285)</i>	<i>99</i>
Skupaj	31.823.090	52.232.760	61

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

2.2.11.1 Splošni sklad

Tabela 19: Splošni sklad

Splošni sklad	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	22.620.421	23.457.373	96
Splošni sklad za finančne naložbe	11.132	11.132	100
Splošni sklad za drugo	1.342.310	20.645.927	7
Skupaj	23.973.863	44.114.432	54

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Splošni sklad izkazuje lastne vire sredstev. Na dan 31. 12. 2016 je zavod izkazoval splošni sklad v znesku 23.973.863 evrov. Splošni sklad zavoda se je v primerjavi z letom poprej zmanjšal za 20.140.569 evrov oziroma za 46 odstotkov predvsem zaradi pokrivanja izkazanega presežka odhodkov nad prihodki leta 2016 v znesku 19.567.737 evrov.

Splošni sklad za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva je enak neodpisani vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. V letu 2016 se je zmanjšal za 836.952 evrov, kar je enako zmanjšanju sedanje vrednosti osnovnih sredstev zavoda.

Splošni sklad za finančne naložbe je enak stanju dolgoročnih naložb v vrednostne papirje in druge poslovne deleže drugih poslovnih subjektov (11.132 evrov).

Splošni sklad za drugo se je v primerjavi z letom poprej zmanjšal za 19.303.617 evrov oziroma za 93 odstotkov, kar je predvsem posledica pokrivanja izkazanega presežka odhodkov nad prihodki leta 2016. V skladu s predpisi je znesek splošnega sklada za drugo popravek seštevka zneskov drugih delov splošnega sklada.

2.2.11.2 Rezervni sklad

Zavod v skladu s 60. členom statuta za oblikovanje rezervnega sklada namenja 25 odstotkov presežka prihodkov nad odhodki, zmanjšane za neporabljene načrtovane izdatke, prenesene v realizacijo v naslednje obračunsko obdobje. Sredstva rezervnega sklada se uporabijo za pokrivanje nepredvidenih in povečanih izdatkov zaradi epidemij, elementarnih nesreč, pokritja primanjkljaja ali drugih rizikov.

Zavod na dan 31. 12. 2016 izkazuje enako stanje rezervnega sklada (6.960.665 evrov) kot leto poprej, ker v letu 2016 zaradi izkazanega presežka odhodkov nad prihodki ni oblikoval sredstev rezervnega sklada.

2.2.11.3 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Zavod na dan 31. 12. 2016 izkazuje stanje dolgoročno razmejenih prihodkov v znesku 6.160 evrov, ki je enako stanju dolgoročnih terjatev do zaposlenih za šolnine.

2.2.11.4 Dolgoročne obveznosti

Druge dolgoročne obveznosti na dan 31. 12. 2016 predstavljajo obveznost iz finančnega najema poslovnih prostorov do HETA Asset Resolution, d. o. o. v znesku 1.121.072 evrov (od tega je prenos na kratkoročni del 253.827 evrov) in investicijskega vlaganja drugih v poslovni objekt zavoda v znesku 17.101 evro (od tega je prenosa na kratkoročni del 1.943 evrov).

2.2.12 Izvenbilančna evidenca

Tabela 20: Izvenbilančna evidenca

Izvenbilančna evidenca	31. 12. 2016 v evrih	31. 12. 2015 v evrih	Indeks 16/15
Regresni zahtevki	8.056.356	7.707.628	105
Nerazporejeni prispevki	5.123.460	3.614.223	142
Prejete garancije in druga zavarovanja	2.677.605	2.364.099	113
Sporne terjatve v sodnih postopkih	525.712	0	-
Odpisane terjatve	137.446	148.656	92
Skupaj	16.520.579	13.834.606	119

Vir: bruto bilanca zavoda za leto 2016.

Zavod je na dan 31. 12. 2016 na aktivnih in pasivnih kontih izvenbilančne evidence izkazal za 19 odstotkov večje stanje kot leto poprej, kar je predvsem posledica večjih nerazporejenih prispevkov po

evidencah FURS. Kljub temu da zneskov nerazporejenih plačil dajatev nismo potrjevali, opozarjamo, da so bile potencialne obveznosti v izvenbilančni evidenci precenjene za največ 5.123.460 evrov.

2.3 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 21: Skrajšan izkaz prihodkov in odhodkov

	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
PRIHODKI	2.518.173.419	2.434.342.707	103
Tekoči prihodki	2.070.475.329	1.991.979.706	104
<i>Davčni prihodki</i>	<i>2.025.884.268</i>	<i>1.941.757.741</i>	104
<i>Nedavčni prihodki</i>	<i>44.591.061</i>	<i>50.221.965</i>	89
Kapitalski prihodki	632.207	46.941	-
Transferi prihodki	447.065.883	442.316.060	101
ODHODKI	2.537.741.156	2.429.134.396	104
Tekoči odhodki	37.316.121	38.930.957	96
Tekoči transferi	2.495.480.902	2.385.578.409	105
Investicijski odhodki	4.944.133	4.625.030	107
Presežek prihodkov nad odhodki		5.208.311	
Presežek odhodkov nad prihodki	(19.567.737)	-	

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2016.

Med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki zavoda predstavljajo največji delež tekoči prihodki (82 odstotkov celotnih prihodkov) in tekoči transferi (98 odstotkov celotnih odhodkov). Prihodki od plačanih prispevkov za OZZ, ki so po ekonomski klasifikaciji razvrščeni v davčne in transferne prihodke, so v letu 2016 znašali 2.459.736.789 evrov.

2.3.1 Tekoči prihodki

Davčni prihodki

Tabela 22: Davčni prihodki

Davčni prihodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Prispevki zaposlenih	872.153.429	837.144.623	104
Prispevki delodajalcev	971.540.945	929.925.445	104
Prispevki samozaposlenih	122.432.807	118.306.076	103
Ostali prispevki za socialno varnost	55.573.422	56.427.093	98
Drugi davki in prispevki	4.183.665	(45.496)	-
Skupaj	2.025.884.268	1.941.757.741	104

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Davčni prihodki, ki predstavljajo 80 odstotkov celotnih prihodkov, so se v primerjavi z letom 2015 povečali za 84.126.527 evrov oziroma za 4 odstotke zaradi večjega števila zaposlenih in samozaposlenih ter rasti plač. Sestavljajo jih plačani prispevki zaposlenih, delodajalcev, samozaposlenih in ostali prispevki za socialno varnost (plačane zamudne obresti iz zamude plačila prispevkov, prispevki samoplačnikov in prispevki delojemalcev od raznih nadomestil). Največji del (91 odstotkov) predstavljajo prispevki delodajalcev (971.540.945 evrov) in prispevki zaposlenih (872.153.429 evrov).

Zavod na kontu podskupine 706 – Drugi davki in prispevki izkazuje nerazporejene prispevke za OZZ, ki nastanejo in se kot takšni evidentirajo, ker FURS ob prejemu plačila posameznih terjatev še nima evidentiranih ali pa zapira terjatve do davčnih zavezancev šele ob zapadlosti, čeprav je bilo plačilo že izvršeno, ali davčni zavezanci v plačilnih nalogih navedejo napačne sklice ali ne navedejo davčnih števil. Na podlagi dnevnih izpiskov Uprave Republike Slovenije za javna plačila o prometu in stanju na podračunu in poročil o členitvi vplačanih dajatev je zavod v letu 2016 evidentiral prerazporeditve oziroma preknjižbe s konta podskupine 706 – Drugi davki in prispevki na ustrezne konte prihodkov. V letu 2016 je zavod izkazal nerazporejene prispevke za OZZ v znesku 4.183.665 evrov, medtem ko je leto poprej izkazal negativni znesek nerazporejenih prispevkov za OZZ v znesku 45.496 evrov, ker je bilo več popravkov kot novonastalih nerazporejenih prispevkov za OZZ.

Nedavčni prihodki

Tabela 23: Nedavčni prihodki

Nedavčni prihodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	345.625	430.647	80
Upravne takse in pristojbine	147.100	122.500	120
Denarne kazni	1.063.162	458.456	232
Prihodki od prodaje blaga in storitev	2.755.871	3.353.009	82
Drugi nedavčni prihodki	40.279.303	45.857.353	88
Skupaj	44.591.061	50.221.965	89

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Udeležbo na dobičku in dohodke od premoženja predstavljajo prihodki od premoženja v znesku 341.404 evre in prihodki od obresti v znesku 4.221 evrov, ki so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali za 85.022 evrov predvsem zaradi za 84.111 evrov manjših prihodkov od obresti. Prihodke od premoženja sestavljajo predvsem najemnine za poslovne prostore (283.600 evrov) in stanovanja (46.689 evrov) ter zakupnine (10.126 evrov).

Prihodke iz upravnih tak in pristojbin predstavljajo pristojbine, ki jih zavod obračunava na podlagi ZZVZZ, Pravilnika o razvrščanju zdravil na listo⁴¹ in Pravilnika o razvrščanju živil za posebne namene na listo⁴². Zavod vodi evidenco o zdravilih, ki so razvrščena na listo zdravil in o najvišji priznani vrednosti za razvrščena medsebojno zamenljiva zdravila ter obračunava pristojbino predlagateljem za stroške postopkov razvrščanja v evidenco. Prihodki so se v primerjavi z letom poprej povečali za 24.600 evrov oziroma za 20 odstotkov zaradi večjega števila vlog za razvrščanje novih zdravil.

Prihodke od denarnih kazni predstavljajo predvsem prihodki od pogodbenih kazni, katerih plačilo je zavod naložil izvajalcem zdravstvenih storitev zaradi ugotovljenih nepravilnosti v finančno-medicinskih nadzorih (1.062.903 evre). Zavod poleg nadzora nad uresničevanjem pravic zavarovanih oseb opravlja nadzore nad evidencami in obračunavanjem opravljenih zdravstvenih storitev ter nad izvajanjem sklenjenih pogodb z izvajalci. Če zavod ugotovi kršitev pogodbene obveznosti, naloži izvajalcu povrnitev škode. Večji prihodki od denarnih kazni so predvsem posledica prejetih povračil finančne škode, ki jo je zavod zaračunal izvajalcem zdravstvenih storitev zaradi nepravilnega zaračunavanja zdravil (518.153 evrov).

Prihodke od prodaje blaga in storitev v znesku 2.755.871 evrov je zavod pridobil z opravljanjem storitev za druge. Največji delež predstavljajo prihodki od opravljanja storitev za zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje – predvsem uporabnina za sistem on-line in obveščanje zavarovancev (63 odstotkov), storitev vodenja matične evidence za ZPIZ (19 odstotkov) ter prihodki od zavarovalnic, ki

⁴¹ Uradni list RS, št. 35/13.

⁴² Uradni list RS, št. 110/10.

izvajajo prostovoljna zdravstvena zavarovanja za njihove zavarovance za zdravljenje v tujini v deležu do polne vrednosti storitev (6 odstotkov). Prihodki od prodaje blaga in storitev so manjši kot leto poprej, ker je zavod:

- v letu 2016 izkazal manjše prihodke od storitev vodenja matične evidence za ZPIZ zaradi uvedbe za poslovne subjekte obveznega urejanja obveznih socialnih zavarovanj prek sistema e-Vem⁴³ in
- v letu 2015 na podlagi vloženih tožb in sklenjene izvensodne poravnave od treh zavarovalnic, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, prejel 347.604 evre uporabnine za sistem on-line.

Drugi nedavčni prihodki zavoda v letu 2016 predstavljajo predvsem prihodke od regresnih zahtevkov – plačila zavarovalnic na podlagi Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu⁴⁴ so znašala 19.410.705 evrov, ostalih regresnih zahtevkov je bilo za 130.293 evrov. V skupino drugih nedavčnih prihodkov sodijo še prihodki od opravljenih zdravstvenih storitev tujim osebam v Sloveniji (14.483.763 evrov), prihodki od dogovorov o ceni in povračilu stroškov za zdravila, ki jih je zavod sklenil s farmacevtskimi družbami (5.317.694 evrov), in ostalo (936.848 evrov). V letu 2016 je bilo na podlagi mednarodnega zdravstvenega zavarovanja največ sredstev prejetih iz Nemčije (5.127.529 evrov), Avstrije (2.676.947 evrov), Hrvaške (2.638.699 evrov) in Italije (1.098.939 evrov). Manjši drugi nedavčni prihodki kot leto poprej so v glavnem posledica manjših plačil iz držav po mednarodnih sporazumih za socialno varnost (za 4.575.976 evrov).

2.3.2 Kapitalski prihodki

Tabela 24: Kapitalski prihodki

Kapitalski prihodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Prihodki od prodaje zgradb in prostorov	264.551	206	-
Prihodki od prodaje prevoznih sredstev	12.960	36.411	36
Prihodki od prodaje opreme, drugih osnovnih sredstev	354.696	10.324	-
Skupaj	632.207	46.941	-

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Kapitalski prihodki so se glede na leto poprej povečali za 585.266 evrov predvsem zaradi povečanja prihodkov od prodaje zgradb in prostorov za 264.345 evrov ter prihodkov od prodaje opreme za 342.435 evrov. Zavod je med prihodki od prodaje zgradb in prostorov izkazal za 163.200 evrov prihodkov od prodaje poslovnega objekta in poslovnih prostorov, za 68.321 evrov prihodkov od prodaje stanovanj ter za 33.030 evrov prihodkov od prodaje drugih zgradb in prostorov⁴⁵. Večina prihodkov od prodaje opreme se nanaša na prihodke od prodaje računalniške opreme (352.194 evrov).

⁴³ Na podlagi 109. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 111/13, 97/14) so morali zavezanci za vlaganje prijav, ki so poslovni subjekti, od 1. 1. 2016 dalje vlagati prijave, odjave in spremembe prijav zavarovanja za vsa obvezna socialna zavarovanja v elektronski obliki prek sistema e-VEM.

⁴⁴ Uradni list RS, št. 93/07-UPB3.

⁴⁵ Upravni odbor zavoda je dne 19. 5. 2016 s sklepom potrdil Program prodaje nepremičnin za leto 2016.

2.3.3 Transferni prihodki

Tabela 25: Transferni prihodki

Transferni prihodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	42.833.084	42.544.394	101
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	20.460.231	19.777.159	103
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	383.772.568	379.994.507	101
Skupaj	447.065.883	442.316.060	101

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Transferne prihodke predstavljajo prispevki za OZZ za upokojence, invalide, brezposelne in druge zavarovane osebe, ki jih vplačujejo državni proračun, občine in skladi socialnega zavarovanja. Glede na preteklo leto so se povečali za 4.749.823 evrov oziroma za 1 odstotek, predvsem zaradi večjih prispevkov za zdravstveno zavarovanje upokojencev, ki jih plačuje ZPIZ (za 4.229.981 evrov več kot preteklo leto). Največ sredstev iz naslova prispevkov za zdravstveno zavarovanje so v letu 2016 nakazali ZPIZ 382.524.684 evrov, državni proračun 32.710.307 evrov⁴⁶, občine 20.460.231 evrov in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje 10.122.777 evrov.

⁴⁶ Od tega prispevki delodajalcev za zdravstveno zavarovanje od starševskih nadomestil 15.725.285 evrov in refundacije založenih sredstev za socialno ogrožene 13.213.361 evrov.

2.3.4 Tekoči odhodki

Tabela 26: Tekoči odhodki

Tekoči odhodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Plače in drugi izdatki zaposlenim	21.206.482	20.731.046	102
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	3.143.989	3.047.647	103
Izdatki za blago in storitve	12.965.249	13.416.002	97
Plačila domačih obresti	401	158	254
Rezerve	-	1.736.104	-
Skupaj	37.316.121	38.930.957	96

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Med tekočimi odhodki zavod evidentira odhodke za delo službe zavoda. Tekoči odhodki so v primerjavi z letom poprej manjši predvsem, ker zavod v letu 2016 ni oblikoval sredstev rezervnega sklada.

2.3.4.1 Plače in drugi izdatki zaposlenim

Plače in drugi izdatki zaposlenim so skupaj s prispevki delodajalca za socialno varnost v letu 2016 znašali 24.350.471 evrov in predstavljajo 65 odstotkov tekočih odhodkov oziroma 1 odstotek celotnih odhodkov zavoda.

Tabela 27: Plače in drugi izdatki zaposlenim

Plače in drugi izdatki zaposlenim	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Plače in dodatki	19.097.369	18.926.739	101
Regres za letni dopust	581.150	302.691	192
Povračila in nadomestila	1.299.664	1.281.721	101
Sredstva za delovno uspešnost	66.312	79.502	83
Sredstva za nadurno delo	43.616	34.981	125
Drugi izdatki zaposlenim	118.371	105.412	112
Skupaj	21.206.482	20.731.046	102

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Plače in drugi izdatki zaposlenim so se povečali v primerjavi z letom poprej za 2 odstotka, kar je posledica napredovanj v višji plačni razred z decembrom 2015 v skladu z Zakonom o ukrepih na področju plač in

drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015⁴⁷ (v nadaljevanju: ZUPPJS15), spremembe nominalnih vrednosti plačnih razredov septembra 2016 in povečanja regresa za letni dopust za leto 2016 na podlagi Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepov v javnem sektorju⁴⁸ (v nadaljevanju: ZUPPJS16).

Tabela 28: Drugi izdatki zaposlenim

Drugi izdatki zaposlenim	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Jubilejne nagrade	28.770	26.306	109
Odpravnine	87.526	77.143	113
Solidarnostne pomoči	1.386	1.963	71
Drugi izdatki zaposlenim	689	0	-
Skupaj	118.371	105.412	112

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Zavod je v letu 2016 za *druge izdatke zaposlenim* porabil 118.371 evrov, kar je 12 odstotkov več kot v predhodnem letu zaradi večjega števila upravičencev do jubilejnih nagrad in odpravnin zaradi upokojitve.

Zavod je v letu 2016 izplačal *odpravnine zaradi upokojitve* 16 prejemnikom (štirim več kot leto poprej). *Jubilejne nagrade* so bile izplačane 60 prejemnikom (šestim več kot leto poprej) in *solidarnostne pomoči* dvema prejemnikoma (enemu manj kot leto poprej).

⁴⁷ Uradni list RS, št. 95/14.

⁴⁸ Uradni list RS, št. 90/15.

2.3.4.2 Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Tabela 29: Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Prispevki delodajalcev za socialno varnost	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1.695.970	1.617.694	105
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	1.363.057	1.343.748	101
Prispevek za zaposlovanje	11.791	11.627	101
Prispevek za starševsko varstvo	19.224	18.950	101
Dodatno pokojninsko zavarovanje	53.947	55.628	97
Skupaj	3.143.989	3.047.647	103

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Izdatki za prispevke delodajalcev za socialno varnost so se povečali v primerjavi z letom poprej predvsem zaradi povečanja plač (povezava s točko 2.3.4.1 tega poročila) in uveljavitve 3. člena Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela⁴⁹, po katerem se v obdobju od januarja 2016 do decembra 2019 ne uporablja 156. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju⁵⁰ (v nadaljevanju: ZPIZ-2), ki ureja delno oprostitev plačila prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za starejše delavce.

⁴⁹ Uradni list RS, št. 90/15, 75/17.

⁵⁰ Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 102/15.

2.3.4.3 Izdatki za blago in storitve

Tabela 30: Izdatki za blago in storitve

Izdatki za blago in storitve	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Pisarniški in splošni material ter storitve	2.432.263	2.183.804	111
Posebni material in storitve	31.990	16.741	191
Energija, voda in komunikacije	2.640.593	2.682.295	98
Prevozni stroški in storitve	118.944	127.973	93
Izdatki za službena potovanja	120.703	119.195	101
Tekoče vzdrževanje	3.289.501	3.855.602	85
Najemnine in zakupnine	2.978.714	2.845.564	105
Kazni in odškodnine	51.685	50.102	103
Drugi operativni odhodki	1.300.856	1.534.726	85
Skupaj	12.965.249	13.416.002	97

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Izdatki za blago in storitve so v primerjavi z letom poprej manjši za 450.753 evrov oziroma za 3 odstotke. Največji del izdatkov je predstavljalo *tekoče vzdrževanje*, od tega tekoče vzdrževanje licenčne programske opreme 2.151.697 evrov, tekoče vzdrževanje strojne računalniške opreme 706.787 evrov ter tekoče vzdrževanje poslovnih, stanovanjskih in drugih objektov 236.328 evrov. V primerjavi z letom poprej so se izdatki za tekoče vzdrževanje zmanjšali za 15 odstotkov predvsem zaradi za 49 odstotkov manjših izdatkov za tekoče vzdrževanje strojne računalniške opreme.

Izdatki za *poslovne najemnine in zakupnine* v znesku 2.978.714 evrov se nanašajo predvsem na najem programske računalniške opreme (2.625.215 evrov), komunikacijske opreme in podatkovnih vodov (82.445 evrov) ter poslovnih objektov in garaž (73.771 evrov), druge najemnine in zakupnine (82.196 evrov) ter nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (92.472 evrov).

Največ izdatkov za *energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije* so v letu 2016 predstavljali izdatki za poštino in kurirske storitve (1.847.366 evrov), poraba kuriva in stroški ogrevanja (341.580 evrov), izdatki za električno energijo (284.853 evrov) ter izdatki za vodo in komunalne storitve (85.767 evrov).

Največ sredstev za *pisarniški in splošni material ter storitve* je zavod v letu 2016 porabil za nabavo drugega splošnega materiala in storitev (718.490 evrov), računalniške storitve (482.468 evrov), čistilni material in storitve (421.825 evrov), pisarniški material in storitve (314.710 evrov), storitve varovanja zgradb in prostorov (210.169 evrov) ter računovodske, revizorske in svetovalne storitve (120.463 evrov). V primerjavi z letom poprej so se ti izdatki povečali za 11 odstotkov, od tega največ izdatki za računalniške storitve (za 106.936 evrov oziroma za 28 odstotkov), izdatki za računovodske, revizorske in svetovalne

storitve (za 61.082 evrov oziroma za 103 odstotke) in izdatki za drugi splošni material in storitve (za 59.745 evrov oziroma za 9 odstotkov).

Desetino izdatkov za blago in storitve v letu 2016 so predstavljali *drugi operativni odhodki*, od katerih se jih je največ nanašalo na izplačila po podjemnih pogodbah in davek na določene prejemke (584.189 evrov), sodne stroške ter storitve odvetnikov in notarjev (308.553 evrov) ter stroške konferenc, seminarjev in izobraževanja zaposlenih (169.137 evrov). Drugi operativni odhodki so za 15 odstotkov manjši kot leto poprej predvsem, ker je zavod v letu 2015 med drugimi operativnimi odhodki izkazal plačilo obveznosti po sodbi Višjega sodišča v Ljubljani o povrnitvi premalo izplačanega zneska po pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev za leto 2009 Zdravstvenemu domu Ljutomer v znesku 185.110 evrov.

2.3.5 Tekoči transferi

Tabela 31: Tekoči transferi

Tekoči transferi	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	290.640.226	250.946.202	116
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	1.220.545	1.594.120	77
Drugi tekoči domači transferi	2.175.764.903	2.104.738.101	103
Tekoči transferi v tujino	27.855.228	28.299.986	98
Skupaj	2.495.480.902	2.385.578.409	105

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

2.3.5.1 Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Tabela 32: Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Transferi posameznikom in gospodinjstvom	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Boleznine	282.177.293	243.220.492	116
Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom	8.462.933	7.725.710	110
Skupaj	290.640.226	250.946.202	116

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Transferi posameznikom in gospodinjstvom so v letu 2016 predstavljali 12 odstotkov tekočih transferov zavoda. Večji del teh transferov v znesku 188.000.789 evrov (65 odstotkov) se nanaša na nadomestila plač zaradi bolezni nad 30 dni, ki so za 29.718.767 evrov oziroma za 19 odstotkov večja kot leto poprej. Tudi nadomestila zaradi poškodb izven dela in boleznine zaradi poškodbe pri delu so se v letu 2016 v primerjavi z letom poprej povečala za 15 odstotkov (od tega zaradi poškodb izven dela za 3.875.593 evrov ter zaradi poškodb pri delu za 2.328.983 evrov).

Zavod je v letu 2016 izplačal nadomestila plač med začasno zadržanostjo od dela predvsem zaradi:

- bolezni nad 30 dni (188.000.789 evrov),
- nadomestil zaradi nege (31.531.569 evrov),
- poškodb zunaj dela (30.523.252 evrov),
- poškodb pri delu (17.788.157 evrov) in
- krvodajalstva (4.915.840 evrov).

Zavod je v letu 2016 izkazal 8.462.933 evrov drugih transferov posameznikom in gospodinjstvom, ki jih sestavljajo predvsem povračila potnih stroškov v zvezi z zdravljenjem bolezni in poškodb (2.039.588 evrov), povračila stroškov zdravljenja bolezni in poškodb zavarovancem na podlagi plačanih računov (2.039.303 evre), povračila za zdravila (1.655.694 evrov), povračila za živila in parenteralno prehrano (1.257.865 evrov), povračila za medicinske pripomočke (988.184 evrov), povračila zavarovalnicam, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, za plačane zdravstvene storitve socialno ogroženim osebam (278.552 evrov) in prevozi zavarovancev v tujino zaradi zdravljenja v tujini (201.194 evrov). Večji drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom v primerjavi z letom poprej so posledica povečanja povračil za zdravila (za 341.215 evrov), povračil za medicinske pripomočke (za 227.375 evrov) in povračil zavarovalnicam (za 196.041 evrov).

2.3.5.2 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam

Tabela 33: Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam

Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	1.183.292	1.552.213	76
Stroški šolanja psov, vodnikov slepih	37.253	41.907	89
Skupaj	1.220.545	1.594.120	77

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam predstavljajo izdatke za sofinanciranje različnih projektov s področja promocije zdravja v skupnem znesku 1.183.292 evrov in stroške šolanja psov, vodnikov slepih, v znesku 37.253 evrov.

2.3.5.3 Drugi tekoči domači transferi

Tabela 34: Drugi tekoči domači transferi

Drugi tekoči domači transferi	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Tekoči transferi v sklade socialnega zavarovanja	3.097.240	2.820.677	110
Tekoči transferi v javne zavode	1.839.283.388	1.778.718.627	103
Tekoči transferi v državni proračun	33.640	30.467	110
Tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki	333.350.635	323.168.330	103
Skupaj	2.175.764.903	2.104.738.101	103

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Zavod med *tekočimi transferi v sklade socialnega zavarovanja* izkazuje plačila prispevkov delodajalca od bolezni (predvsem za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje) za fizične osebe.

Tekoči transferi v javne zavode za opravljene zdravstvene storitve so predstavljali največji del drugih tekočih domačih transferov (85 odstotkov). Nanašali so se predvsem na tekoče transfere v javne zavode za zdravstvene storitve (osnovne, specialistične in bolnišnične zdravstvene dejavnosti ter dejavnosti socialnovarstvenih zavodov) v znesku 1.494.360.508 evrov. Poleg teh sodijo med tekoče transfere v javne zavode tudi del transferov za zdravila in lekarniško dejavnost (238.081.777 evrov), del transferov v javne zavode za medicinsko-tehnične pripomočke (17.709.500 evrov) ter transferi za preskrbo s cepivi, krvjo in krvnimi pripravki ter socialno medicino (15.636.029 evrov) in drugo.

Zavod v državni proračun plačuje prispevke delodajalca za zaposlovanje in porodniško varstvo od bolezni za fizične osebe in jih izkazuje med *tekočimi transferi v državni proračun* (33.640 evrov).

Tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki (333.350.635 evrov), se nanašajo predvsem na izvajalce zdravstvenih dejavnosti – zasebne izvajalce s koncesijo (224.259.820 evrov). Le-ti so največ plačil prejeli za specialistično zunaj bolnišnično zdravstveno dejavnost (61.778.718 evrov). Med navedenimi transferi je evidentiran tudi del sredstev za zdravila in dejavnost zasebnih lekarn (53.337.295 evrov), del sredstev za medicinsko-tehnične pripomočke, ki jih zagotavljajo zasebna podjetja (47.460.795 evrov), sredstva za obnovitveno rehabilitacijo (2.638.589 evrov) ter zdravstveno letovanje otrok in šolarjev (1.389.285 evrov).

2.3.5.3.a Na podlagi 13. člena ZR in tretjega odstavka 1. člena Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava mora zavod razporejati odhodke in druge izdatke na konte, predpisane v Prilogi I pravilnika, v skladu s predpisano vsebino kontov. Zavod ni ravnal v skladu z navedenimi predpisi, ker je v letu 2016 tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki, za opravljene zdravstvene storitve tujim osebam v Sloveniji v znesku 2.648.328 evrov izkazal med tekočimi transferi v javne zavode. Tako so bili za 2.648.328 evrov precenjeni tekoči transferi v javne zavode in podcenjena tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki.

2.3.5.4 Tekoči transferi v tujino

Tabela 35: Tekoči transferi v tujino

Tekoči transferi v tujino	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Tekoči transferi za zdravljenje v tujini	6.312.898	5.780.683	109
Tekoči transferi na podlagi zakonodaje/sporazumov Evropske unije – pavšal	11.892.000	11.776.343	101
Tekoči transferi na podlagi zakonodaje/sporazumov Evropske unije – dejanski stroški	9.650.330	10.742.960	90
Skupaj	27.855.228	28.299.986	98

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

Tekoči transferi v tujino predstavljajo plačila tujim nosilcem zdravstvenega zavarovanja (organom za zvezo) za kritje stroškov zdravljenja zavarovanih oseb v tujini v skladu z zakonodajo Evropske unije in mednarodnimi sporazumi (25.371.068 evrov) ter plačila izvajalcem zdravstvenih storitev v tujini (2.484.160 evrov) zaradi izčrpanih možnosti zdravljenja v Sloveniji na podlagi 44.a člena ZZVZ. Na podlagi ZZVZ in Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja⁵¹ (v nadaljevanju: pravila OZZ) imajo zavarovanci pravice do zdravstvenih storitev med potovanjem in bivanjem v tujini.

2.3.6 Investicijski odhodki

Tabela 36: Investicijski odhodki

Investicijski odhodki	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 16/15
Nakup zgradb in prostorov	255.090	296.773	86
Nakup prevoznih sredstev	116.098	43.878	265
Nakup opreme	2.242.304	2.957.432	76
Nakup drugih osnovnih sredstev	44.408	25.408	175
Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	135.301	7.713	-
Investicijsko vzdrževanje in obnove	833.807	866.045	96
Nakup nematerialnega premoženja	1.240.017	385.268	322
Projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	77.108	42.513	181
Skupaj	4.944.133	4.625.030	107

Vira: bruto bilanci zavoda za leti 2015 in 2016.

⁵¹ Uradni list RS, št. 30/03 – prečiščeno besedilo, (35/03-popr.), 78/03, 84/04, 44/05, 86/06 (90/06-popr.), 64/07, 33/08, 7/09, 88/09, 30/11, 49/12, 106/12, 25/14, 85/14.

V letu 2016 so bili investicijski odhodki za 7 odstotkov večji kot leto poprej. Največji delež so predstavljali nakup opreme (45 odstotkov), nakup nematerialnega premoženja (25 odstotkov) ter investicijsko vzdrževanje in obnove (17 odstotkov). Najbolj se je povečala postavka *nakup nematerialnega premoženja* (za 854.749 evrov) zaradi nakupa licenčne systemske programske opreme za posodobitev primarnega in sekundarnega procesorja centralnega računalniškega sistema zavoda.

Izdatki za *nakup opreme* so v letu 2016 znašali 2.242.304 evre, od tega za nakup:

- strojne računalniške opreme, strežnikov in diskovnih sistemov 1.786.987 evrov,
- aktivne mrežne in komunikacijske opreme 151.817 evrov,
- pohištva in pisarniške opreme 175.172 evrov,
- opreme za hlajenje in ogrevanje 73.318 evrov.

Izdatki za *investicijsko vzdrževanje in obnovo* so znašali 833.807 evrov, od tega največ 602.449 evrov za menjavo oken v poslovnih prostorih v Ljubljani na Miklošičevi cesti 24.

2.3.7 Presežek odhodkov nad prihodki

Presežek odhodkov nad prihodki je v letu 2016 znašal 19.567.737 evrov in je za 6 odstotkov manjši od načrtovanega. Zavod je presežek odhodkov nad prihodki iz leta 2016 pokrnil s presežki prihodkov nad odhodki iz preteklih let (povezava s točko 2.2.11.1 tega poročila).

2.4 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Zavod v letu 2016 ni izvajal transakcij, ki bi vplivale na račun finančnih terjatev in naložb.

2.5 Izkaz računa financiranja

Tabela 37: Izkaz računa financiranja

Izkaz računa financiranja	Leto 2016 v evrih	Leto 2015 v evrih	Indeks 15/14
Zadolževanje	-	-	
Odplačila dolga	-	-	
Neto zadolževanje	-	-	
Povečanje (zmanjšanje) sredstev na računih	(19.567.737)	5.208.311	

Vir: izkaz računa financiranja zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2016.

Zavod v izkazu računa financiranja v letu 2016 ni izkazoval prometa oziroma neto zadolževanja ali odplačil dolga. Zmanjšanje sredstev na računih zavoda (19.567.737 evrov) predstavlja presežek odhodkov nad prihodki v letu 2016.

3. PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2016

3.1 Obrazložitev revizije

Pri reviziji pravilnosti poslovanja zavoda smo preverjali skladnost poslovanja s predpisi in usmeritvami na naslednjih področjih:

- plače in drugi izdatki za zaposlene,
- tekoči transferi,
- izdatki za blago in storitve ter
- investicijski odhodki.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene smo upoštevali predpise in notranje akte, ki urejajo posamezno področje. Pri tem smo izhajali iz določb Zakona o delovnih razmerjih⁵² (v nadaljevanju: ZDR-1), Zakona o sistemu plač v javnem sektorju⁵³ (v nadaljevanju: ZSPJS), Zakona o javnih uslužbencih⁵⁴, Zakona za uravnoteženje javnih financ⁵⁵, ZUPPJS15, ZUPPJS16, Kolektivne pogodbe za javni sektor⁵⁶, Kolektivne pogodbe delavcev zdravstvenega zavarovanja Slovenije⁵⁷ in Kolektivne pogodbe za dejavnost obvezne socialne varnosti – tarifni del⁵⁸, Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest⁵⁹, Sklepa o prevedbi delovnih mest, sistemiziranih v ZZZS pred preходом na novi plačni sistem, v delovna mesta, sistemizirana v novem Pravilniku o

⁵² Uradni list RS, št. 21/13 (78/13-popr.), 52/16.

⁵³ Uradni list RS, št. 108/09-UPB13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 46/13, 50/14, 82/15.

⁵⁴ Uradni list RS, št. 63/07-UPB3, 65/08.

⁵⁵ Uradni list RS, št. 40/12, 105/12, 85/14, 95/14, 90/15, 102/15.

⁵⁶ Uradni list RS, št. 57/08.

⁵⁷ Z dne 23. 12. 1992, s spremembami 1. 5. 1994, 1. 7. 1995, 1. 7. 1996, 1. 1. in 2. 7. 1998, 27. 11. 2000, 25. 9. 2001, 18. 12. 2002, 20. 1. 2005, 4. 6. 2012.

⁵⁸ Uradni list RS, št. 60/08.

⁵⁹ Št. 0071-1/2008/1 z dne 18. 7. 2008; Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, št. 0071-1/2008/6 z dne 29. 9. 2009; Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, št. 0071-1/2008/9 z dne 18. 11. 2009; Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, št. 0071-1/2008/11 z dne 22. 12. 2009; Pravilnik o spremembah Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije št. 0071-1/2008/20 z dne 13. 1. 2016.

sistemizaciji delovnih mest⁶⁰, Pravilnika o napredovanju delavcev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije⁶¹ ter podzakonskih predpisov za področje plač in drugih prejemkov zaposlenih.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju dodeljevanja tekočih transferov smo upoštevali predvsem določbe ZZVZZ in Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2016⁶² (v nadaljevanju: dogovor 2016).

Pri preveritvi pravilnosti izdatkov za blago in storitve ter investicijskih odhodkov smo presojali, ali so bila ravnanja zavoda v skladu z določili zakonov o javnem naročanju (do 1. 4. 2016 ZJN-2⁶³ in od 1. 4. 2016 dalje ZJN-3⁶⁴) in z Navodilom o javnem naročanju⁶⁵.

Na navedenih področjih smo preverjali tudi postopke, ki so bili izvedeni pred letom, na katero se nanaša revizija, in so vplivali na izplačila v letu, na katero se nanaša revizija.

3.2 Plače in drugi izdatki za zaposlene

V letu 2016 se je na novo zaposlilo 20 javnih uslužbencev, z delom v zavodu pa jih je prenehalo 26. V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2016 zaposlenih 853 javnih uslužbencev, poleg teh je bilo za nadomeščanje odsotnih javnih uslužbencev zaposlenih še 15 javnih uslužbencev.

3.2.1 Sklenitev delovnega razmerja na delovnem mestu vršilca dolžnosti generalnega direktorja

V skladu s prvim odstavkom 12. člena ZDR-1 se pogodba o zaposlitvi sklepa za nedoločen čas, če s tem zakonom ni drugače določeno. Izjema je določena v prvem odstavku 54. člena ZDR-1, ki med drugim določa, da se pogodba o zaposlitvi lahko izjemoma sklene za določen čas, če gre za poslovodno osebo oziroma prokurista (peta alineja omenjenega odstavka). Na podlagi 13. točke 13. člena statuta generalnega direktorja imenuje in razrešuje skupščina s soglasjem Državnega zbora Republike Slovenije. Upravni odbor v skladu s 17. točko prvega odstavka 22. člena statuta določa vsebino in sklepa pogodbo o zaposlitvi z generalnim direktorjem. Če se na razpis nihče ni prijavil ali če nihče od prijavljenih kandidatov ni bil izbran, se v skladu s 37. členom Zakona o zavodih⁶⁶ razpis ponovi. Za čas do imenovanja direktorja na podlagi ponovljenega razpisa se imenuje vršilec dolžnosti direktorja, vendar najdlje za eno leto.

⁶⁰ Št. 0071-1/2008/2 z dne 18. 7. 2008; Sklep o spremembi sklepa, št. 0071-1/2008/5 z dne 5. 10. 2009; Sklep o popravku Sklepa, št. 0071-1/2008/5 z dne 5. 10. 2009, št. 0071-1/2008/8 z dne 18. 11. 2009; Sklep o popravku Sklepa, št. 0071-1/2008/8 z dne 18. 11. 2009, št. 0071-1/2008/13 z dne 5. 5. 2010.

⁶¹ Št. 007-334/2008 z dne 17. 3. 2009.

⁶² Št. 1720-1/2016 z dne 19. 5. 2016 (uporablja se od 1. 1. 2016), aneks št. 1 z dne 22. 12. 2016, št. 1720-1/2016-A1 (uporablja se od 1. 11. 2016 z izjemo določb, kjer je veljavnost opredeljena drugače).

⁶³ Uradni list RS, št. 12/13-UPB5, 19/14.

⁶⁴ Uradni list RS, št. 91/15.

⁶⁵ Št. 0071-5/2010-DI/3 z dne 11. 6. 2012; od 1. 4. 2016 velja Navodilo o javnem naročanju, št. 0071-5/2010-DI/4 z dne 30. 3. 2016.

⁶⁶ Uradni list RS, št. 12/91, 8/96.

3.2.1.a Dne 15. 5. 2015 je takratnemu generalnemu direktorju potekel štiriletni mandat. Po izvedenem javnem razpisu ga je upravni odbor predlagal za naslednji mandat, vendar Državni zbor Republike Slovenije ni podal soglasja k imenovanju, zato ga je skupščina imenovala za vršilca dolžnosti generalnega direktorja za obdobje od 16. 5. 2015 do imenovanja novega generalnega direktorja, vendar najdlje za eno leto. Tudi v tem obdobju ni bil izbran generalni direktor, zato ga je skupščina ponovno imenovala za vršilca dolžnosti generalnega direktorja za obdobje od 16. 5. 2016 do nastopa funkcije generalnega direktorja, vendar najdlje za eno leto.⁶⁷

V skladu s 17. točko prvega odstavka 22. člena statuta je upravni odbor sklenil pogodbo o zaposlitvi z generalnim direktorjem, ki jo je v imenu zavoda kot delodajalca podpisala predsednica upravnega odbora. Prva pogodba o zaposlitvi z vršilcem dolžnosti generalnega direktorja z dne 12. 5. 2015 je bila sklenjena za čas opravljanja funkcije, in sicer od 16. 5. 2015 do najdlje 15. 5. 2016. Naslednja pogodba o zaposlitvi z vršilcem dolžnosti generalnega direktorja z dne 13. 5. 2016 je v 2. členu določala:

- pogodbeni stranki sklepata delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, od dneva nastopa funkcije vršilca dolžnosti generalnega direktorja, to je od 16. 5. 2016 dalje;
- pogodbeni stranki sklepata to pogodbo za čas opravljanja funkcije vršilca dolžnosti generalnega direktorja, in sicer od 16. 5. 2016 do imenovanja in nastopa funkcije generalnega direktorja, vendar najdlje za eno leto, to je do 15. 5. 2017;
- po prenehanju funkcije vršilca dolžnosti generalnega direktorja se bo z delavcem sklenila nova pogodba o zaposlitvi za delovno mesto, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi in usposobljenosti; v primeru, da ne bo na razpolago ustreznega delovnega mesta ob prenehanju opravljanja funkcije vršilca dolžnosti generalnega direktorja, pogodba o zaposlitvi preneha.

Sklenitev delovnega razmerja z vršilcem dolžnosti generalnega direktorja za nedoločen čas ni v skladu s prvim odstavkom 54. člena ZDR-1. Delovno mesto vršilca dolžnosti generalnega direktorja je vezano na mandat, ki v skladu s 37. členom Zakona o zavodih in sklepom skupščine traja največ eno leto, zato je bilo za to delovno mesto mogoče skleniti le delovno razmerje za določen čas po prvem odstavku 54. člena ZDR-1.

3.2.2 Osnovna plača

Plača je sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov. V skladu z drugim odstavkom 3. člena ZSPJS se plačni razred in druge sestavine plače v skladu z ZSPJS, predpisi in drugimi akti, izdanimi na njihovi podlagi, ter kolektivnimi pogodbami določijo s pogodbo o zaposlitvi. Osnovna plača javnega uslužbenca je v skladu s prvim odstavkom 9. člena ZSPJS določena s plačnim razredom, v katerega je uvrščeno delovno mesto, na katero je javni uslužbenec razporejen oziroma ga je pridobil z napredovanjem.

Javni uslužbenec se ob zaposlitvi uvrsti v plačni razred delovnega mesta, če pa obstajajo utemeljeni razlogi, se lahko javnega uslužbenca v skladu z drugim odstavkom 19. člena ZSPJS ob zaposlitvi uvrsti v plačni razred, ki je za največ pet plačnih razredov višji od plačnega razreda delovnega mesta oziroma naziva, vendar ne v višji plačni razred, kot ga je mogoče doseči z napredovanjem. Če je javni uslužbenec

⁶⁷ S sklepom skupščine št. 9000-3/2016-DI/3 z dne 1. 9. 2016 je bil s 14. 9. 2016 razrešen funkcije vršilca dolžnosti generalnega direktorja.

premeščen na drugo delovno mesto oziroma je sklenil pogodbo o zaposlitvi o delu na drugem delovnem mestu v nižjem ali istem tarifnem razredu, v skladu s prvim odstavkom 20. člena ZSPJS obdrži število plačnih razredov napredovanja, ki jih je dosegel na prejšnjem delovnem mestu, razen če pristojni organ ugotovi, da na prejšnjem delovnem mestu ni dosegel pričakovanih delovnih rezultatov ali da plačni razredi za napredovanje na prejšnjem delovnem mestu niso bili doseženi v skladu z zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

3.2.2.a Zavod je septembra 2008 zaposlil javnega uslužbenca na delovno mesto nadzorni zdravnik I v tarifnem razredu VIII, za katero je določen 41. plačni razred. V 3. členu pogodbe o zaposlitvi je bilo med drugim določeno, da javni uslužbenec ob zaposlitvi napreduje za pet plačnih razredov, zavod pa je javnemu uslužbencu določil osnovno plačo za 48. plačni razred, to je za sedem plačnih razredov višje, kot je določen plačni razred delovnega mesta. Na tem delovnem mestu je javni uslužbenec 1. 4. 2016 napredoval za en plačni razred in bil uvrščen v 49. plačni razred. Ne glede na določbe 16. in 17. člena ZSPJS in na njegovi podlagi sprejetih predpisov ter določbe drugih predpisov in splošnih aktov so javni uslužbenci, ki so v letu 2016 napredovali v višji plačni razred, v skladu s prvim odstavkom 7. člena ZUPPS15 pridobili pravico do plače v skladu z višjim plačnim razredom s 1. 12. 2016, zato bi javni uslužbenec pravico do izplačila plače za 49. plačni razred na delovnem mestu nadzorni zdravnik I pridobil 1. 12. 2016. Aprila 2016 je zavod javnega uslužbenca premestil na delovno mesto vodja oddelka za nadzor v tarifnem razredu VIII, za katero je določen 45. plačni razred, in ga uvrstil v 53. plačni razred. Zavod je določil osnovno plačo javnega uslužbenca tako, da je plačni razred delovnega mesta vodja oddelka za nadzor povečal za sedem plačnih razredov, ki jih je dosegel na delovnem mestu nadzorni zdravnik I. Na podlagi prvega odstavka 7. člena ZUPPS15 je zavod javnemu uslužbencu izplačal plačo za 52. plačni razred v obdobju od 1. 4. do 30. 11. 2016 in plačo za 53. plačni razred od 1. 12. 2016. Na podlagi drugega odstavka 19. člena ZSPJS bi moral zavod javnemu uslužbencu ob zaposlitvi določiti osnovno plačo tako, da bi ga uvrstil za največ pet in ne za sedem plačnih razredov višje od plačnega razreda delovnega mesta. Upošteva je uvrstitev javnega uslužbenca v skladu z drugim odstavkom 19. člena ZSPJS bi lahko bil javni uslužbenec v obdobju od aprila do novembra 2016 na delovnem mestu nadzorni zdravnik I uvrščen v 46. plačni razred in po premestitvi na delovno mesto vodja oddelka za nadzor v skladu s prvim odstavkom 20. člena ZSPJS v 50. plačni razred, od 1. 12. 2016 dalje pa v 51. plačni razred. Zaradi nepravilno določenega plačnega razreda ob zaposlitvi je bil javni uslužbenec v obdobju od januarja do marca 2016 uvrščen v 48. plačni razred namesto v 46. plačni razred, v obdobju od aprila do novembra 2016 je bil uvrščen v 52. plačni razred namesto v 50. plačni razred in od 1. 12. 2016 prejemal plačo za 53. plačni razred namesto za 51. plačni razred. Ocenjujemo, da mu je zavod zaradi navedene nepravilnosti v letu 2016 obračunal in izplačal za 2.841 evrov preveč osnovne plače in dodatka za delovno dobo.

Pojasnilo zavoda

Javni uslužbenec je bil pred prihodom v zavod zaposlen v javnem zdravstvenem zavodu, pri katerem še ni imel sklenjenega aneksa o prevedbi plače ob prehodu v nov plačni sistem. Ker zavod (zaradi določitve napredovanj) ni mogel čakati na aneks ob prevedbi, je predlagal petih napredovanj v skladu z drugim odstavkom 19. člena ZSPJS. Javnemu uslužbencu je bila plača določena kot ostalim zaposlenim v zavodu ob prehodu na nov plačni sistem (primerjava nominalnih zneskov osnovne plače z upoštevanjem pet plačnih razredov napredovanj in tako je bila razlika med prevedenim plačnim razredom delovnega mesta in prevedenim plačnim razredom javnega uslužbenca sedem plačnih razredov), zato je bila povečana za sedem plačnih razredov.

Po prehodu na nov plačni sistem, to je od 1. 8. 2008, se ob novi zaposlitvi pri določitvi plačnega razreda javnega uslužbenca upoštevajo določbe 19. ali 20. člena ZSPJS. Za novo zaposlene po prehodu na nov

plačni sistem so se določbe o prevedbi osnovne plače javnega uslužbenca v skladu s prehodnimi in končnimi določbami ZSPJS uporabljale za izračun sredstev za odpravo nesorazmerij v plačah in ne za določitev plačnega razreda javnega uslužbenca. Javni uslužbenec je bil pri prejšnjem delodajalcu razporejen na delovno mesto zdravnik specialist V/VI PPD2 in uvrščen v 51. plačni razred, to je za tri plačne razrede višje od plačnega razreda delovnega mesta.

3.3 Tekoči transferi

3.3.1 Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom

Za postopek, v katerem se odloča o pravicah iz OZZ, se v skladu s 85. členom ZZVZZ uporablja Zakon o splošnem upravnem postopku⁶⁸ (v nadaljevanju: ZUP). Na podlagi tretjega odstavka 256. člena pravil OZZ odloča o pravicah iz OZZ območna enota zavoda na prvi stopnji in Direkcija zavoda na drugi stopnji.

Z OZZ se zavarovanim osebam zagotavlja v obsegu, ki ga določa ZZVZZ, plačilo zdravstvenih storitev, nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela in povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev. Na podlagi prvega odstavka 78. člena ZZVZZ lahko pravice iz OZZ uveljavi oseba, ki ji je priznana lastnost zavarovane osebe. Za dokazovanje lastnosti zavarovane osebe se uporablja kartica zdravstvenega zavarovanja, ki jo izda zavod, lahko pa tudi osebna izkaznica. Pogoji, pod katerimi oseba pridobi lastnost zavarovane osebe, so opredeljeni v 15. ter 20. do 22. členu ZZVZZ. Lastnost zavarovane osebe v OZZ pridobi oseba v skladu s prvim odstavkom 6. člena pravil OZZ z dnem, ko so pri njej izpolnjeni pogoji za vključitev v obvezno zavarovanje po zakonu in pravilih, in jo izgubi z dnem, ko za takšno zavarovanje ne izpolnjuje pogojev. Po prvem odstavku 252. člena pravil OZZ izvajalec zdravstvenih storitev in dobavitelj medicinskih pripomočkov ne smeta zavarovani osebi zaračunati nikakršnih doplačil za delež vrednosti storitev iz OZZ, kar zadeva vrsto storitev, njihov standard, trajnostno dobo in podobno. Skladno z enajsto točko drugega odstavka 252. člena pravil OZZ lahko izvajalec zdravstvenih storitev zahteva, da zavarovana oseba plača celotno pogodbeno ceno, če ne predloži kartice zdravstvenega zavarovanja oziroma drugega dokumenta, iz katerega je razvidna urejenost zavarovanja. V tem primeru izvajalec zavarovano osebo napoti na zavod, kjer lahko uveljavlja povračilo računa, če izkaže, da je imela v času uveljavljanja zdravstvenih storitev urejeno zdravstveno zavarovanje. Enako je določeno v tretji alineji četrtega odstavka 252. člena pravil OZZ za dobavitelja medicinskih pripomočkov. Generalni direktor zavoda je v letu 2012 sprejel Organizacijsko navodilo o načinu dela na področju povračil (v nadaljevanju: organizacijsko navodilo), ki ureja postopke na področju reševanja vlog za povračila in njihovih izplačil. Obveščanje vlagateljev o rešitvi vloge ureja 16. člen organizacijskega navodila, ki med drugim v drugi točki določa, da se v primeru ugoditve vloge brez izdaje odločbe po opravljenem izplačilu iz aplikacije Povračila (po zaključku posameznega plačilnega naloga) avtomatično izpiše obvestilo o nakazilu, ki ga je treba pripraviti in odpremiti po pošti.

3.3.1.a Upravni postopek se zaključi z izdajo odločbe, s katero organ meritorno odloči o zadevi, ali z izdajo sklepa, s katerim se postopek ustavi iz določenih procesnih razlogov. Odločba je skladno z 207. členom ZUP konkretni upravni akt, izdan v upravnem postopku, s katerim upravni organ odloči, ali v konkretni upravni zadevi stranki pripada pravica ali pravna korist, ki jo ta uveljavlja, oziroma ali obstajajo

⁶⁸ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13.

zakonski pogoji, da se lahko stranki naloži določena obveznost. Po 210. členu ZUP se odločba izda pisno in obsega: uvod, naziv, izrek, obrazložitev, pouk o pravnem sredstvu, če se izda v fizični obliki, podpis uradne osebe in žig organa. V primerih, za katere tako določa zakon ali na podlagi zakona izdan predpis, posamezni deli v odločbi niso obvezni. Če se odločba izdela samodejno, ima lahko namesto podpisa in žiga faksimile. Zavod je 13. 5. 2016 prejel vlogo za povračilo stroškov opravljenih zdravstvenih storitev družinskemu članu vlagatelja v času, ko ni imel urejenega OZZ. Vlagatelj je vložil vlogo za povračilo stroškov zdravstvenih storitev na podlagi enajste točke drugega odstavka 252. člena pravil OZZ po ureditvi OZZ za nazaj. Skladno z drugo točko 16. člena organizacijskega navodila je zavod vlagatelju nakazal povračilo stroškov zdravstvenih storitev 25. 5. 2016 in dva dni po nakazilu povračila, to je 27. 5. 2016, poslal še obvestilo o povračilu stroškov – ostala povračila, da je upravičen do povračila stroškov zdravstvenih storitev in da lahko v osmih dneh od prejema obvestila zahteva izdajo odločbe, če se z obvestilom ne strinja. Zavod je v letu 2016 izdal 1.271 obvestil o povračilu stroškov – ostala povračila v skupnem znesku 222.698 evrov. Ugotovili smo, da zavod ni ravnal v skladu z 207. členom ZUP, ker izplačila ostalih povračil stroškov zdravstvenih storitev in medicinskih pripomočkov niso temeljila na izdani odločbi, poleg tega pa so bila izplačana pred izdajo obvestila o povračilu stroškov – ostala povračila.

Pojasnilo zavoda

Zavod je v letu 2016 izdal 35.166 obvestil o povračilu pogrebnin, potnih stroškov, doplačil do polne vrednosti, izjemnih povračil in ostalih povračil. Zaradi velikega števila vlog za priznanje povračila stroškov zavod v primerih, ko je zavarovanec upravičen do izplačila, obračuna povračilo in ga nakaže na transakcijski račun zavarovanca. Zavod vroči zavarovancu obvestilo o nakazilu, ki vsebuje vse sestavine odločbe, razen obrazložitve, z navadno pošto. Na ta način skuša doseči namen, da stranka v čim krajšem roku pride do svoje pravice, istočasno pa ji je zagotovljeno tudi pravno varstvo, saj lahko v osmih dneh po prejemu obvestila zahteva izdajo odločbe.

Na podlagi dejstev, ugotovljenih v postopku, mora organ (v tem primeru zavod) zaključiti upravni postopek z izdajo odločbe, v kateri odloči o zadevi, ki je predmet postopka. Zavod z organizacijskim navodilom ne more določiti, da se o pravicah iz OZZ odloča drugače, kot je opredeljeno z ZZVZZ in s pravili OZZ.

ZZVZZ ureja pravico do zdravljenja v tujini v členih 44.a (izčrpane možnosti zdravljenja v Sloveniji), 44.b (presežena dopustna čakalna doba ali razumen čas v Sloveniji) in 44.c (zdravljenje v drugi državi članici EU na podlagi napotnice oziroma predhodne odobritve zavoda). V skladu s 44.c členom ZZVZZ ima zavarovana oseba pod določenimi pogoji pravico do povračila stroškov specialističnega in bolnišničnega zdravljenja, nabave medicinskih pripomočkov in zdravil v tujini. Zavod je v letu 2016 na podlagi 44.c člena ZZVZZ odobril 1.833 vlog in za ta povračila namenil 549.581 evrov. Za odločanje o pravici do povračila stroškov specialističnega in bolnišničnega zdravljenja, nabavo medicinskih pripomočkov in zdravil v tujini se v skladu s 85. členom ZZVZZ uporablja ZUP.

3.3.1.b Kadar se začne postopek na zahtevo stranke oziroma po uradni dolžnosti, če je to v interesu stranke, in pred odločitvijo ni potreben poseben ugotovitveni postopek, mora pristojni organ v skladu z 222. členom ZUP izdati odločbo in jo vročiti stranki čim prej, najpozneje pa v enem mesecu od dneva, ko je prejel popolno vlogo za začetek postopka, oziroma od dneva, ko je bil začet postopek po uradni dolžnosti. V drugih primerih, ko se začne postopek na zahtevo stranke oziroma po uradni dolžnosti, če je v interesu stranke, mora pristojni organ izdati odločbo in jo vročiti stranki najpozneje v dveh mesecih. V 70 primerih smo ugotovili, da zavod ni ravnal v skladu z 222. členom ZUP, ker je izdal odločbo v več kot

dveh mesecih od prejema popolne vloge. Poleg tega je zavod zavarovanim osebam v petih primerih⁶⁹ povrnil stroške zdravstvenih storitev, do katerih so bile upravičene, šele od štiri do šest mesecev po tem, ko so odločbe že postale izvršljive.

Pojasnilo žavoda

Postopki povračil stroškov načrtovanega zdravljenja v tujini so zahtevni upravni postopki, v katerih zavod pogosto zahteva dopolnitev vlog z ustreznimi dokazili, težavno pa je tudi pridobivanje mnenj zdravnikov izvedencev. Prejeta izvedenska mnenja je včasih treba vrniti zdravniku izvedencu v ponovni pregled, presojo oziroma dopolnitev. Do zamikov prihaja tudi zaradi pomanjkanja kadra in nepredvidljivih daljših odsotnosti sodelavcev, ki obravnavajo posamezne zadeve.

Zavod v letu 2016 ni imel zagotovljene celovite informacijsko podprte evidence o obravnavi vlog zavarovancev za zdravljenje v tujini in glede povračila stroškov tega zdravljenja. V letu 2016 je zavod uporabljal različne aplikacije za odločanje o upravičenosti zavarovancev do zdravljenja v tujini⁷⁰, ki medsebojno niso bile povezane. Zavod je zbiral podatke o obravnavi vlog⁷¹ za zdravljenje v tujini in glede povračila stroškov tega zdravljenja iz aplikacij za statistične potrebe⁷² ročno v excelovih preglednicah. V excelovih preglednicah zbrani podatki niso bili popolni, točni in zanesljivi, saj nismo mogli potrditi podatkov o številu vseh vlog, odobrenih in zavrnjenih vlogah za zdravljenje v tujini na podlagi 44.a in 44.b člena ZZVZZ, ki jih je zavod objavil v poslovnem poročilu za leto 2016.

3.3.1.c Z OZZ se zavarovancem v obsegu, ki ga določa zakon, zagotavlja nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela. Zavarovancem, ki so v delovnem razmerju, izplača nadomestilo v breme OZZ njihov delodajalec, ki je na podlagi tega upravičen zahtevati povračilo izplačanega nadomestila od zavoda. Pravilnik o obračunu bruto nadomestil plač med začasno zadržanostjo od dela v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja in o načinu vlaganja zahtevkov delodajalcev za povračilo izplačanih nadomestil⁷³, ki ga je sprejel upravni odbor zavoda, med drugim v 16. členu določa, da zavod delodajalcem na podlagi zahtevka povrne tudi obračunane in plačane zakonsko določene prispevke od razlike med višino minimalne plače in višino nadomestila plače po predpisih OZZ, če je nadomestilo plače nižje od minimalne plače. Skladno s prvim odstavkom 50. člena ZZVZZ, 10. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih⁷⁴ in prvim odstavkom 135. člena Zakona o urejanju trga dela⁷⁵ se prispevki za OZZ, starševsko varstvo in zaposlovanje plačujejo od osnove za plačilo prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Po četrtem odstavku 144. člena ZPIZ-2 je najnižja oziroma minimalna osnova za obračun prispevkov za zavarovance – delavce v delovnem razmerju 60 odstotkov zadnje znane povprečne letne plače v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Če se prispevek plačuje od minimalne osnove, je po drugem odstavku 50. člena ZZVZZ in drugem odstavku 152. člena ZPIZ-2 zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca delavec za del prispevka, ki odpade na plačo ali nadomestilo plače, in delodajalec za del prispevka, ki odpade na razliko med minimalno osnovo za plačilo prispevka in plačo ali nadomestilom plače delavca. Če je bilo nadomestilo plače nižje od minimalne osnove, je zavod

⁶⁹ V štirih primerih je bila vzrok za pozno izplačilo napaka uradne osebe, v enem primeru pa zavod ni prejel povratnice, zato je bilo nakazilo izvedeno po pridobitvi poizvednice od Pošte Slovenije.

⁷⁰ SAP, Povračila, Mednarodno zdravstveno zavarovanje, Lotus notes in SPIS.

⁷¹ Odobrene vloge, zavrnjene vloge, vloge, ki so še v reševanju, sklepi o ustavitvi postopka, sklepi o zavrnjenju.

⁷² Na primer za objavo v poslovnem poročilu in sporočanje podatkov Ministrstvu za javno upravo.

⁷³ Uradni list RS, št. 130/04, 121/05, 129/06 (134/06-popr.), 8/07.

⁷⁴ Uradni list RS, št. 26/14, 90/15.

⁷⁵ Uradni list RS, št. 80/10, 21/13, 63/13, 100/13.

delodajalcem v letu 2016 na podlagi zahtevka povrnil tudi obračunane in plačane zakonsko določene prispevke od razlike med minimalno osnovo in višino nadomestila plače po predpisih OZZ. Ugotovili smo, da določba 16. člena pravilnika ni usklajena z določbami ZZVZZ in ZPIZ-2, po katerih je delodajalec zavezanec za plačilo prispevka delavca od razlike med *minimalno osnovo za obračun prispevkov* in nadomestilom plače delavca, ne pa od razlike med *minimalno plačo* in nadomestilom plače delavca, kot določa pravilnik.

3.3.2 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam

Zavod je na podlagi 6. in 9. člena Pravilnika o sofinanciranju projektov za promocijo zdravja⁷⁶ in sklepa upravnega odbora 6. 2. 2015 v Uradnem listu RS objavil javni razpis za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letih 2015 in 2016. Vlogo za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja je lahko oddala pravna ali fizična oseba. Vlagatelj je na razpisu lahko sodeloval samostojno ali v skupini (v nadaljevanju: konzorcij). Z javnim razpisom je zavod 52 projektom dodelil sredstva v skupnem znesku 3.000.000 evrov, od tega je dodelil 811.600 evrov (27 odstotkov vseh sredstev) šestim projektom, pri katerih je odgovorna oseba vlagatelja ali nosilec vlagateljevega projekta član upravnega odbora zavoda, in najmanj 966.500 evrov (32 odstotkov vseh sredstev) 13 projektom, pri katerih so vlagatelji ali člani konzorcija (ki je nastopal kot vlagatelj) pravne osebe, ki imajo predstavnike v skupščini ali upravnem odboru zavoda.

3.3.2.a Na podlagi drugega odstavka 13. člena ZZVZZ se zavarovanim osebam z OZZ zagotavlja v obsegu, ki ga določa ta zakon, plačilo zdravstvenih storitev, nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela in povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev. Zdravstvene storitve, katerih plačilo je v celoti ali delno zagotovljeno z OZZ, določa 23. člen ZZVZZ. Med zdravstvene storitve, katerih financiranje je v celoti zagotovljeno z OZZ, po tretji alineji 1. točke prvega odstavka 23. člena ZZVZZ spadajo tudi storitve svetovanja, izobraževanja, usposabljanja in pomoči za spreminjanje nezdravega življenjskega sloga. V skladu z določbo drugega odstavka 23. člena ZZVZZ minister za zdravje na predlog Zdravstvenega sveta določi zagotavljanje pravic in programov preventivnih in sistematičnih pregledov in storitev zgodnjega odkrivanja dejavnikov tveganja za nastanek kroničnih bolezni, vključno s presejalnimi testi, ter storitev s področja krepitve zdravja iz prve, druge in tretje alineje 1. točke prvega odstavka 23. člena zakona ter navodila za njegovo izvajanje. Določanje cen programov in obseg sredstev za njihovo izvajanje, zagotavljanje učinkovitosti, kakovosti in nadzora se zagotovi skladno z ZZVZZ in splošnim dogovorom. Že v revizijskem poročilu o poslovanju zavoda v letu 2015 smo opozorili (točka 3.3.2.a), da v ZZVZZ ni pravne podlage za sofinanciranje projektov promocije zdravja na delovnem mestu, ker promocija zdravja na delovnem mestu ne sodi med storitve svetovanja, izobraževanja, usposabljanja in pomoči za spreminjanje nezdravega življenjskega sloga ali druge storitve iz 23. člena ZZVZZ, katerih plačilo se krije iz OZZ oziroma jih kot take ni določil minister za zdravje na predlog Zdravstvenega sveta. Zavod je v letu 2016 na podlagi v letu 2015 sklenjenih pogodb izplačal 1.183.292 evrov, kar štejemo kot nepravilnost.

⁷⁶ Št. 9001-7/2007-DI/4 z dne 27. 2. 2007, Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sofinanciranju projektov za promocijo zdravja, št. 9001-5/2011-DI/7 z dne 17. 2. 2011 in Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sofinanciranju projektov za promocijo zdravja, št. 9001-5/2013-DI/8 z dne 28. 3. 2013.

Ukrep zavoda

Zavod v letu 2017 ni izpedel novega javnega razpisa za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letih 2017 in 2018. Oktobra 2017 je skupščina predlagala vladi dopolnitev ZZVZZ z določbo, da "zavod s finančnim načrtom del sredstev, zbranih s prispevkom za poškodbo pri delu in poklicno bolezen iz 56. člena, z javnim razpisom nameni za preventivne projektne programe ohranjanja poklicnega zdravja in promocijo zdravja na delovnem mestu". Skupščina je 13. 12. 2017 sprejela Rebalans finančnega načrta zavoda za leto 2017, v katerem so se sredstva za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu, ki so bila načrtovana v finančnem načrtu za leto 2017 v znesku 1.500.000 evrov,⁷⁷ zmanjšala na 500.000 evrov za plačilo obveznosti iz pogodb o sofinanciranju projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letih 2015 in 2016.

3.3.3 Drugi tekoči domači transferi

3.3.3.1 Tekoči transferi izvajalcem zdravstvenega programa

ZZVZZ v 63. členu določa, da se zavod, pristojne zbornice, združenja zdravstvenih zavodov in drugih zavodov ter organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, ter ministrstvo, pristojno za zdravstvo, vsako leto dogovorijo o programu storitev OZZ, opredelijo zmogljivosti, potrebne za njegovo izvajanje, in določijo obseg sredstev. Na tej podlagi določijo izhodišča za izvajanje programov in za oblikovanje cen programov oziroma storitev ter druge podlage za sklepanje pogodb z izvajalci zdravstvenih storitev. Če izhodišča za naslednje leto niso sprejeta do konca decembra, o njih najpozneje v enem mesecu odloči arbitražna, ki jo sestavlja enako število predstavnikov zavoda, predstavnikov pristojnih zbornic in združenj zdravstvenih zavodov ter predstavnikov Ministrstva za zdravje. Kadar tudi v okviru arbitraže ni mogoče doseči sporazuma, o spornih vprašanih odloči vlada.

V skladu s 65. členom ZZVZZ zavod z izvajalci zdravstvenih storitev sklene pogodbe, v katerih se določijo vrste, obseg, kakovost in cene programov oziroma zdravstvenih storitev, način obračunavanja in plačevanja ter nadzor nad uresničevanjem pogodbe, kakor tudi druge medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

Dogovor 2016, ki določa program zdravstvenih storitev in izhodišča za njegovo izvajanje ter oblikovanje cen, so partnerji sprejeli 19. 5. 2016, aneks št. 1 k dogovoru pa 22. 12. 2016.

Pri elementih za oblikovanje cene programov oziroma storitev se v skladu s 66. členom ZZVZZ upoštevajo:

- plače in drugi prejemki v skladu s predpisi, kolektivnimi pogodbami in drugimi splošnimi akti,
- materialni stroški,
- amortizacija, predpisana z zakonom,
- druge zakonske obveznosti.

Na podlagi četrtega odstavka 9. člena dogovora 2016 se v kalkulacijah cen zdravstvenih storitev avtomatično upoštevajo spremembe višine plač v javnem sektorju in druga vprašanja, ki se nanašajo na plače v javnem sektorju, sprejete v aneksu h kolektivni pogodbi za javni sektor, ZSPJS oziroma drugem predpisu, ki ureja to področje. Dogovor 2016 v osmem odstavku 15. člena določa, da valorizacija

⁷⁷ Navedeni znesek predstavlja polovico sredstev, ki jih je zavod nameraval razdeliti z novim javnim razpisom za sofinanciranje programov in projektov za promocijo zdravja v letih 2017 in 2018.

materialnih stroškov, vkalkuliranih v cene zdravstvenih storitev, temelji na povprečni letni stopnji rasti cen življenjskih potrebščin, ki jih objavi Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj v osnovnih makroekonomskih izhodiščih. V primeru njihove spremembe se valorizacija materialnih stroškov uskladi s spremenjenimi izhodišči od 1. 1. Na podlagi devetega odstavka 15. člena dogovora 2016 se revalorizacija materialnih stroškov in drugih kalkulativnih elementov, ki so vkalkulirani v cene zdravstvenih storitev, od 1. 1. do 31. 12. 2016 ni izvajala. V skladu s petim odstavkom 25. člena dogovora 2016 so se 1. 6. 2016 cene povečale za 3,6 odstotka.

V skladu s prvim odstavkom 40. člena dogovora 2016 se obračun opravljenih zdravstvenih storitev izvede na podlagi meril, sprejetih v dogovoru 2016, ter na podlagi poročila o realizaciji dogovorjenega programa. Obračun obveznosti med izvajalci in zavodom se v letu 2016 izvede za prvi kvartal, prvo polletje in za koledarsko leto (končni letni obračun). V obračun za posamezno obdobje se, razen kjer je z dogovorom 2016 določeno drugače, vključijo poleg prenosov nedoseženega načrta in neplačane realizacije iz preteklega obdobja vse opravljene storitve v tekočem obdobju, vendar največ do načrta storitev za to obdobje. Pri tem se upoštevata obdobjni načrt in realizacija storitev tako, da se preseganje ali nedoseganje realizacije storitev glede na načrt v obravnavanem obdobju prenaša v naslednje obračunsko obdobje. Prenosi niso mogoči iz enega koledarskega leta v drugo.

V letu 2016 je zdravstvene storitve na podlagi sklenjenih pogodb izvajalo 1.743 izvajalcev, od tega 204 javni zavodi in 1.539 zasebnih izvajalcev s koncesijo. Število pogodbenih partnerjev se je v primerjavi z letom 2015 zmanjšalo za 17. Preverili smo pravilnost tekočih transferov, ki jih je zavod nakazal 11 bolnišnicam, petim zdravstvenim domovom, 15 koncesionarjem, petim socialnim zavodom in Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje v skladu s končnim letnim obračunom storitev ter sedmim lekarnam za izdana zdravila na recept.

3.3.3.1.a V osmi točki prvega odstavka 23. člena dogovora 2016 je določeno, da zavod v sklenjenih pogodbah s socialnovarstvenimi zavodi določi ceno za povprečni dan zdravstvene nege, ki vključuje sredstva za nego I, II, III, zdravstveno rehabilitacijo in specialistične storitve. V enem primeru smo ugotovili, da je zavod pri končnem letnem obračunu upošteval ceno za povprečni dan zdravstvene nege v znesku 17,91 evra namesto 18,23 evra in je zato izvajalcu za opravljene storitve v letu 2016 plačal 35.348 evrov premalo.

Ukrepi zavoda

Zavod je poračunal premalo plačane zdravstvene storitve marca 2018 pri končnem letnem obračunu storitev za leto 2017.

3.3.3.1.b V skladu s petnajstim odstavkom 17. člena dogovora 2016 so morali izvajalci za obračun ampuliranih in drugih zdravil za ambulantno zdravljenje (v nadaljevanju: zdravila s seznama A) ter zdravil, izdanih v lekarnah na recept, v letu 2016 uporabljati nabavne cene, oblikovane v skladu s predpisi, ki urejajo cene zdravil. Nabavne cene zdravil niso smele biti višje od cen za obračun⁷⁸ v Centralni bazi zdravil (v nadaljevanju: CBZ). Če ni bilo cene za obračun, se je pri obračunu zdravil upoštevala nabavna cena zdravila iz knjigovodske listine dobavitelja. Če se je izvajalec z dobaviteljem dogovoril za nižje cene

⁷⁸ Cena za obračun je regulirana cena, in sicer najvišja dovoljena cena (NDC) ali izredna višja dovoljena cena (IVDC), če pa se je zavod s proizvajalci zdravil oziroma njihovimi zastopniki dogovoril za nižjo ceno, pa je cena za obračun dogovorjena cena. V zavodovem informacijskem sistemu v CBZ se vodijo podatki o cenah za obračun na določen dan. Cene za obračun so v CBZ brez DDV, poročajo pa se v skladu z Navodilom o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev in izdanih materialov.

zdravil, kot so bile določene v dogovoru 2016, je moral v skladu s sedemnajstim odstavkom 17. člena dogovora 2016 zavodu zaračunati zdravila po nižjih (nabavnih) cenah. Zavod je začel v sistemu on-line sproti kontrolirati cene zdravil s seznama A 1. 4. 2016, cene izdanih zdravil na recept pa 27. 6. 2016. Ugotovili smo, da so nekateri izvajalci zavodu do uvedbe sprotne kontrole cen zdravil zaračunavali zdravila s seznama A in izdana zdravila na recept po cenah, ki so bile višje od veljavnih cen za obračun, zato jim je zavod v letu 2016 plačal najmanj 12.243 evrov preveč.

- V prvem četrtletju leta 2016 zavod ni sproti preverjal, ali so izvajalci zdravstvenih storitev zdravila s seznama A zaračunali po cenah, ki niso bile višje od cen za obračun v CBZ, povečanih za DDV. Pri preveritvi podatkov 21 izvajalcev o zaračunanih zdravilih s seznama A smo pri petih izvajalcih ugotovili, da so zaračunali zdravila pod šiframi Q0163, Q0184, Q0202, Q0215, Q0232 in Q0233 po cenah, ki so bile višje od veljavnih cen za obračun, zato jim je zavod za porabljena zdravila v letu 2016 plačal najmanj 1.239 evrov oziroma 6 odstotkov preveč.
- Preverili smo zaračunane cene 100 zdravil, izdanih po 241.782 receptih v letu 2016 v sedmih lekarnah, za katera je zavod iz OZZ plačal skupaj 10.710.605 evrov. Od tega je bilo 122.652 receptov izdanih v prvi polovici leta 2016, ko zavod še ni izvajal sprotne kontrole cen izdanih zdravil na recept. Ugotovili smo, da so lekarne zavodu v prvi polovici leta 2016 v 2.719 primerih (2 odstotka receptov iz vzorca za zdravila, izdana v prvi polovici leta 2016, oziroma 1 odstotek vseh receptov iz vzorca) zaračunale zdravila po nabavnih cenah, ki so bile višje od veljavnih cen za obračun. Na podlagi vzorca smo ocenili, da so lekarne na ta način zavodu za izdana zdravila zaračunale 11.004 evre preveč.

3.3.3.1.c V 10. členu Priloge SVZ II/e k dogovoru 2016, ki podrobneje ureja oblikovanje in financiranje programov za zdravstveno dejavnost socialnovarstvenih zavodov in zavodov za usposabljanje, je določeno, da zavod opredeli obseg in strukturo zdravstvenih storitev po zavodih za izobraževanje otrok in mladostnikov z motnjami v razvoju v pogodbi s Skupnostjo organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: SOUS). Seznam zavodov je naveden v Prilogi SVZ II/e - 5. Zavod in SOUS sta septembra 2015 podpisala petletno pogodbo o izvajanju programa zdravstvenih storitev v zavodih za izobraževanje otrok in mladostnikov z motnjami v razvoju. Na podlagi pogodbe je zavod SOUS v letu 2016 plačal 1.368.706 evrov. Iz finančnega načrta, ki je priloga pogodbe, je razvidno, da del skupne vrednosti programa predstavlja tudi program zdravstvenih storitev v Vzgojnem zavodu Planina pri Rakeku (v nadaljevanju: VZ Planina), kar ni v skladu z določbo 10. člena priloge SVZ II/e dogovora 2016, da se je s 1. 9. 2014 s seznama zavodov v prilogi SVZ II/e - 5 izločil program VZ Planina ter izvajanje programa prenese in opredeli v samostojni pogodbi med VZ Planina in zavodom. Zavod z VZ Planina ni sklenil samostojne pogodbe.

Pojasnilo zavoda

VZ Planina izvaja pedagoško-zdravstveni model za specifično populacijo, za katerega vzpostavitev si je v preteklosti prizadevalo Ministrstvo za zdravje. Zavod je imel sestanke z ministrstvom z namenom razrešitve problematike in vzpostavitve podlage za sklenitev samostojne pogodbe z izvajalcem. V skladu z novelo Zakona o zdravstveni dejavnosti iz leta 2017 bo moral VZ Planina pridobiti odločbo Ministrstva za zdravje o opravljanju javne zdravstvene službe, ki bo po mnenju zavoda podlaga za sklenitev samostojne pogodbe z VZ Planina.

Ukrepi zavoda

Na prvi seji skupine za pripravo Aneksa 1 k Splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2018, ki je potekala 25. 4. 2018, so partnerji na predlog zavoda sprejeli sklep, da se v prvem odstavku 10. člena priloge SVZ črta zadnji stavek, ki se glasi: "Iz seznama se s 1. 9. 2014 izloči program Vzgojnega zavoda Planina ter izvajanje programa prenese in opredeli v samostojni pogodbi med Vzgojnim zavodom Planina in zavodom".

3.3.3.2 Sofinanciranje obnovitvene rehabilitacije invalidov, udeležbe v organiziranih skupinah za usposabljanje ter letovanja otrok in šolarjev

V skladu z drugim odstavkom 13. člena ZZVZZ se zavarovanim osebam z OZZ zagotavlja v obsegu, ki ga določa ZZVZZ, plačilo zdravstvenih storitev, nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela in povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev. Zdravstvene storitve, katerih plačilo je v celoti ali delno zagotovljeno z OZZ, določa prvi odstavek 23. člena ZZVZZ. Med zdravstvene storitve, katerih financiranje je *v celoti* zagotovljeno z OZZ, spada po prvi točki prvega odstavka 23. člena ZZVZZ zdravljenje in rehabilitacija:

- otrok, učencev in študentov, ki se redno šolajo, in otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter otrok in mladostnikov z nezgodno poškodbo glave in okvaro možganov (četrti alineja);
- malignih bolezni, mišičnih in živčno-mišičnih bolezni, paraplegije, tetraplegije, cerebralne paralize, epilepsije, hemofilije, duševnih bolezni, razvitih oblik sladkorne bolezni, multiple skleroze in psoriaze (osma alineja).

Skladno s 26. členom ZZVZZ je skupščina zavoda v soglasju z ministrom za zdravje v pravilih OZZ določila natančnejši obseg zdravstvenih storitev iz prvega odstavka 23. člena tega zakona, ki se zagotavljajo v breme OZZ, natančnejši postopek uveljavljanja pravic, standarde in normative.

Pravila OZZ v 50., 51. in 52. členu opredeljujejo pravico do obnovitvene rehabilitacije invalidov, udeležbe v organiziranih skupinah za usposabljanje ter letovanja otrok in šolarjev. Zavod zagotovi zavarovanim osebam z mišičnimi in živčno-mišičnimi boleznimi, s paraplegijo, cerebralno paralizo, z najtežjo obliko generalizirane psoriaze, multiplo sklerozo in paralizikom ob določeni funkcionalni okvari možnost udeležbe v skupinski ter njim prilagojeni rehabilitaciji, ki jo strokovno vodi ustrezna klinika ali inštitut ali drug zdravstveni zavod. Udeleženci rehabilitacije imajo zagotovljeno sofinanciranje fizioterapije in stroškov bivanja, ki ga s pogodbo določita zavod in organizator skupinske rehabilitacije. Zavod v letnem programu določi število dni skupinske rehabilitacije in sredstva za njeno izvajanje v posameznem letu (50. člen pravil OZZ). Otrokom in mladostnikom s cerebralno paralizo, drugimi težjimi in trajnimi telesnimi okvarami, otrokom z juvenilnim revmatoidnim artritismom, sladkorno boleznijo, fenilketonurijo in celiakijo je zagotovljena udeležba na organiziranih skupinskih usposabljanjih za obvladovanje bolezni oziroma stanja, ki jih strokovno vodijo ustrezne klinike, inštituti ali drugi zdravstveni zavodi. Zavod sofinancira potrebne zdravstvene storitve, stroške terapevtskih delovnih skupin ter stroške bivanja. Usposabljanje traja največ 14 dni na leto (51. člen pravil OZZ). Otroku, ki je bil večkrat hospitaliziran ali je pogosteje bolan, zavod sofinancira del stroškov letovanja v organizirani in strokovno vodeni zdravstveni koloniji na podlagi pogodbe o sofinanciranju z izbranimi organizatorji zdravstvenih letovanj, ki izberejo udeležence na podlagi predlogov osebnih otroških zdravnikov. Zavod v letnem programu za letovanje opredeli število udeležencev in sredstva, ki jih nameni za sofinanciranje dela stroškov letovanja (52. člen pravil OZZ).

Na podlagi 50., 51. in 52. člena pravil OZZ je upravni odbor 25. 1. 2016 sprejel sklepa⁷⁹ o planu skupinske obnovitvene rehabilitacije ter planu zdravstvenega letovanja otrok in šolarjev za leto 2016, v katerih je

⁷⁹ Sklep o planu skupinske obnovitvene rehabilitacije za leto 2016 in izvedbi javnega razpisa za izbiro organizatorjev skupinske obnovitvene rehabilitacije v letu 2016, št. 9001-1/2016-DI/6 z dne 25. 1. 2016 in Sklep o planu zdravstvenega letovanja otrok in šolarjev za leto 2016 in izvedbi javnega razpisa za izbiro organizatorjev zdravstvenih letovanj otrok in šolarjev v letu 2016, št. 9001-1/2016-DI/7 z dne 25. 1. 2016.

določeno število upravičencev, terapevtov in spremljevalcev skupinske obnovitvene rehabilitacije, trajanje in sredstva za njeno izvajanje ter število otrok in šolarjev, povprečno trajanje in sredstva za sofinanciranje zdravstvenega letovanja. Zavod je na podlagi sklepov upravnega odbora 29. 1. 2016 v Uradnem listu RS objavil javna razpisa za izbiro organizatorjev skupinske obnovitvene rehabilitacije ter za izbiro organizatorjev zdravstvenih letovanj otrok in šolarjev v letu 2016. Na podlagi izvedenega javnega razpisa je zavod sklenil pogodbe z osmimi organizatorji skupinske obnovitvene rehabilitacije v skupnem znesku 3.294.714 evrov ter 47 organizatorji zdravstvenih letovanj otrok in šolarjev v skupnem znesku 1.670.029 evrov. Zavod je izbranim organizatorjem v letu 2016 izplačal 2.638.588 evrov za skupinsko obnovitveno rehabilitacijo ter 1.389.285 evrov za zdravstveno letovanje otrok in šolarjev.

O izboru udeležencev zdravstvenega letovanja so skladno z drugim odstavkom 52. člena pravil OZZ odločili organizatorji zdravstvenih letovanj na podlagi predlogov osebnih otroških zdravnikov. Izбира udeležencev skupinske obnovitvene rehabilitacije je bila skladno z določili razpisne dokumentacije in sklenjenimi pogodbami prav tako v pristojnosti organizatorjev skupinske obnovitvene rehabilitacije. S pogodbo o sofinanciranju skupinske obnovitvene rehabilitacije se je organizator zavezal, da bodo udeleženci izbrani izključno s triažo, upoštevajoč načela medicinske doktrine, pri čemer za triažo ne bo potrebna napotnica osebnega zdravnika in jo bo plačal organizator. Organizator skupinske obnovitvene rehabilitacije je moral skladno s pogodbo imenovati komisijo za pritožbe, na katere so se lahko pritožile zavarovane osebe, ki niso bile izbrane oziroma so menile, da triaža ni bila izvedena v skladu s pravili OZZ in pogodbo.

3.3.3.2.a Skladno s 85. členom ZZVZZ in 256. členom pravil OZZ se za postopek, v katerem se odloča o pravicah iz OZZ, uporablja ZUP, če ni z zakonom drugače določeno. O pravici do nadomestila, povračila potnih stroškov, pridobitvi, spremembi ali izgubi lastnosti zavarovane osebe, pravici proste izbire zdravnika in drugih pravic iz tega zakona ter drugih zahtevah iz OZZ skladno s 84. členom ZZVZZ odloča območna enota zavoda na prvi stopnji in Direkcija zavoda na drugi stopnji. Enako glede pristojnosti za odločanje določajo pravila OZZ. Zavod je pristojnost za odločanje o pravici zavarovanih oseb do skupinske obnovitvene rehabilitacije prenesel na organizatorje skupinske obnovitvene rehabilitacije, ki o teh pravicah niso odločali v upravnem postopku, kar ni v skladu s 84. in 85. členom ZZVZZ.

3.3.3.2.b Zavod pri ocenjevanju prejetih vlog za sofinanciranje obnovitvene rehabilitacije v letu 2016 ni upošteval zahtev iz razpisne dokumentacije. Ugotovili smo, da zavod ni ravnal v skladu z določbo VII. točke sklopa A razpisne dokumentacije in ni zavrnil štirih vlog, ki niso v celoti izpolnjevale vseh zahtev iz javnega razpisa. Trije vlagatelji niso predložili vseh zahtevanih dokumentov. En vlagatelj ni predložil priporočila za skupinsko obnovitveno rehabilitacijo⁸⁰, ampak ponudbe treh zdravstvenih ustanov za prihodnje sodelovanje z njim, dva pa nista predložila pogodbe o izvedbi triaže⁸¹. V dveh primerih vlagatelj do roka za oddajo vloge ni predložil podpisanih oziroma žigosanih vzorcev pogodbe, kot je bilo

⁸⁰ Na podlagi IX. točke sklopa B razpisne dokumentacije je moral vlagatelj predložiti priporočila ustreznih klinik, inštitutov ali drugih zdravstvenih zavodov oziroma priznanih strokovnjakov s področja medicine, da je primeren za organizacijo skupinske obnovitvene rehabilitacije.

⁸¹ V skladu s V. točko sklopa B razpisne dokumentacije je moral vlagatelj predložiti izjavo in pogodbo, da bodo udeleženci skupinske obnovitvene rehabilitacije izbrani izključno s triažo, upoštevajoč načela medicinske doktrine, pri čemer za triažo ne bo potrebna napotnica osebnega zdravnika in jo bo plačal vlagatelj.

zahtevano v VIII. točki sklopa B razpisne dokumentacije, ampak po pozivu komisije za vodenje postopka javnega razpisa k dopolnitvi vloge, čeprav razpisna dokumentacija ni dopuščala dopolnitve vloge. Zavod je vloge ocenil kot ustrezne in vlagateljem na podlagi sklenjenih pogodb v letu 2016 izplačal 863.875 evrov. Po opravljeni skupinski obnovitveni rehabilitaciji je moral organizator zavodu v skladu s sklenjeno pogodbo posredovati vsebinsko in finančno poročilo ter poimenski seznam udeležencev rehabilitacije, spremljevalcev in terapevtov najkasneje do 31. 12. 2016. Organizatorji so zavodu do roka posredovali poročila s seznamami udeležencev, v katerih, razen v enem primeru, ni izkazana poraba sredstev po posameznih vrstah stroškov.

Pojasnilo zavoda

Komisija za vodenje postopka javnega razpisa za izbiro organizatorjev skupinske obnovitvene rehabilitacije v letu 2016 je ocenila, da nepodpisan ali nežigosan dokument s strani vlagatelja ne vpliva na razvrstitev in izbiro ter ne sme biti razlog za zavrnitev take vloge, zato je vlagatelja pozvala k dopolnitvi vloge. Iz predloženih poročil organizatorjev izhaja, da je večina organizatorjev z zdravilišči sklenila pogodbe o izvedbi skupinske obnovitvene rehabilitacije. V ceno so bili vključeni stroški nastanitve in fizioterapije, zato sta ključna podatka, koliko so znašali celotni stroški skupinske obnovitvene rehabilitacije, in seznam udeležencev.

Po naši oceni določbe pravil OZZ, ki opredeljujejo pravico do obnovitvene rehabilitacije invalidov, udeležbe v organiziranih skupinah za usposabljanje ter zdravstvenega letovanja otrok in šolarjev, niso v skladu z določili ZZVZZ. Glede na določbo prve točke prvega odstavka 23. člena in 26. člena ZZVZZ skupinska obnovitvena rehabilitacija ter letovanje otrok in šolarjev predstavljata posebno vrsto oziroma posebno obliko izvajanja zdravljenja in rehabilitacije, ki bi se morala skladno s 23. členom tega zakona v celoti financirati iz sredstev OZZ. Z določbami 50. do 53. člena pravil OZZ, iz katerih izhaja, da zavod te zdravstvene storitve le sofinancira, je zato zožena pravica do zdravljenja in rehabilitacije, ki izhaja iz četrte in osme alineje 1. točke prvega odstavka 23. člena ZZVZZ. Sistem pravic iz OZZ, in v tem okviru tudi njihove omejitve, lahko ureja le zakon. Podzakonski akt ne sme v vsebinskem smislu določati ničesar brez zakonske podlage in zunaj vsebinskih okvirov, ki morajo biti v zakonu izrecno določeni ali iz njega vsaj z razlago ugotovljivi⁸². Skladno s 84. in 85. členom ZZVZZ bi morale tudi o pravici do zdravstvenega letovanja v upravnem postopku odločati območne enote zavoda na prvi stopnji in Direkcija zavoda na drugi stopnji. V ZZVZZ ali v drugem zakonu ni podlage za to, da zavod pooblastilo za odločanje o pravici do zdravstvenega letovanja otrok in šolarjev prenese na organizatorje zdravstvenega letovanja in s tem dopusti odločanje o pravicah v postopku, ki ni upravni postopek. Takšna ureditev po naši oceni zavarovanim osebam ne nudi predpisanega pravnega varstva.

3.4 Izdatki za blago in storitve ter investicijski odhodki

Zavod je v letu 2016 izvedel 1.215 postopkov oddaje javnih naročil za nabavo materiala, storitev in osnovnih sredstev v skupni pogodbeni vrednosti 26.903.481 evrov. Od tega je izvedel 1.176 naročil, pri katerih je bila ocenjena vrednost nižja od 20.000 evrov brez DDV pri naročanju blaga in storitev oziroma od 40.000 evrov brez DDV pri naročanju gradenj in za katere se niso uporabljali postopki, predpisani z ZJN-2 oziroma ZJN-3. Njihova pogodbeni vrednost je znašala 1.584.170 evrov.

Zavod je izvedel 39 postopkov oddaje javnih naročil, ki jih je bilo zaradi njihove ocenjene vrednosti treba izvesti po postopkih iz ZJN-2 oziroma ZJN-3, od tega 19 postopkov naročil male vrednosti, šest odprtih

⁸² Odločba Ustavnega sodišča, št. U-I-50/97 z dne 16. 12. 1999.

postopkov, postopek s pogajanjem brez predhodne objave in 12 naročil storitev s Seznama storitev B ter naročilo za socialne in druge posebne storitve v skupni pogodbeni vrednosti 25.319.311 evrov.

3.4.1 Izdatki za blago in storitve

3.4.1.a Zavod je v letu 2016 izkazal stroške za goriva in maziva v znesku 35.391 evrov, od tega pri družbi PETROL d. d., Ljubljana v znesku 33.796 evrov. Glede na vrednost porabe po tej pogodbi v letu 2016 (višja od 20.000 evrov brez DDV) bi moral zavod izvesti javno naročanje po postopku oddaje naročila male vrednosti ali kateremkoli drugem postopku iz 1. do 5. točke prvega odstavka 24. člena ZJN-2 oziroma prvega odstavka 39. člena ZJN-3.

Ukrepi zavoda

Zavod je v letu 2017 pristopil k skupnemu javnemu naročilu o nakupu goriva na bencinskih servisih, ki ga je izvedlo Ministrstvo za javno upravo in dne 7. 12. 2017 objavilo obvestilo o oddaji naročila št. JN009487/2017-C01.

3.4.1.b Zavod je leta 2015 izvedel dva postopka za najem podatkovnih povezav, in sicer:

- postopek oddaje naročila male vrednosti za najem primarnih podatkovnih vodov do OE in sekundarnih podatkovnih vodov do izpostav z ocenjeno vrednostjo 133.999 evrov brez DDV za dve leti in z najugodnejšim ponudnikom, družbo AMIS, d. o. o.⁸³, 4. 9. 2015 sklenil dveletno pogodbo v vrednosti 133.999 evrov brez DDV;
- enostavni postopek s pogodbo v skladu z navodilom o javnem naročanju za najem primarnih podatkovnih povezav do izpostav in sekundarnih podatkovnih povezav do OE z ocenjeno vrednostjo 19.820,76 evra brez DDV za eno leto in z družbo T - 2 d. o. o. 6. 8. 2015 sklenil enoletno pogodbo v vrednosti 19.821 evrov brez DDV; po preteku pogodbe je zavod v letu 2016 ponovno izvedel enostavni postopek s pogodbo z ocenjeno vrednostjo 19.820,76 evra brez DDV za eno leto in z družbo T - 2 d. o. o. – v stečaju 29. 8. 2016 sklenil enoletno pogodbo v vrednosti 19.821 evrov brez DDV.

Zavod bi moral leta 2015 izvesti enovit postopek oddaje javnega naročila za vse primarne in sekundarne podatkovne vode, tako kot je bilo ugotovljeno v reviziji poslovanja zavoda v letu 2015. Pri izračunu ocenjene vrednosti javnega naročila bi moral upoštevati celotno vrednost⁸⁴ najema primarnih in sekundarnih podatkovnih povezav do OE in izpostav, saj gre za istovrstne storitve. Ker je zavod naročilo delil in se zaradi nižje vrednosti izognil uporabi ZJN-2, je ravnal v nasprotju s prvim odstavkom 14. člena ZJN-2 v povezavi z b) točko drugega odstavka 24. člena ZJN-2, saj bi moral javno naročilo za najem primarnih in sekundarnih podatkovnih povezav do OE in izpostav izpeljati po enem izmed postopkov iz 1. do 5. točke prvega odstavka 24. člena ZJN-2, ker je skupna vrednost naročila višja od 134.000 evrov. Promet na podlagi sklenjenih pogodb z družbama AMIS, d. o. o. in T - 2 d. o. o. je v letu 2016 znašal 76.773 evrov, kar štejemo kot nepravilnost.

⁸³ Družba je bila 1. 4. 2016 izbrisana iz registra zaradi pripojitve k družbi SIMOBIL d. d., ki pa se je 20. 4. 2017 preimenovala v A1 Slovenija, d. d.

⁸⁴ Vrednost vseh pogodb za obdobje dveh let je 173.641 evrov brez DDV.

Ukrepi zavoda

Zavod je maja 2018 objavil obvestilo o javnem naročilu – odprtem postopku, katerega predmet je najem podatkovnih komunikacij, na portalu javnih naročil pod št. JN002918/2018-B01 in v Uradnem listu EU pod št. 2018/S 089-199932.

3.4.1.c Preventivne preglede in vzdrževanje klimatskih naprav v objektih OE Murska Sobota je v letu 2016 izvajala družba TRATNJJEK d. o. o., ki jo je zavod izbral novembra 2011 na podlagi enostavnega postopka s pogodbo in z njo sklenil petletno pogodbo o vzdrževanju klimatskih naprav. Glede na to, da je bila pogodba sklenjena za pet let in da je letna vrednost takrat najcenejše ponudbe znašala 4.950 evrov brez DDV, je bila vrednost javnega naročila za celotno pogodbeno obdobje 24.750 evrov brez DDV, zato bi moral zavod že leta 2011 javno naročilo oddati po postopku oddaje naročila male vrednosti ali kateremkoli drugem postopku iz 1. do 5. točke prvega odstavka 24. člena ZJN-2. Promet na podlagi sklenjene pogodbe je v letu 2016 znašal 8.656 evrov, kar štejemo kot nepravilnost.

Ukrepi zavoda

Zavod je novembra 2016 izvedel enostavni postopek s pogodbo in s ponudnikom TRATNJJEK d. o. o. sklenil dveletno pogodbo o vzdrževanju klimatskih naprav (prvo izplačilo po tej pogodbi marca 2017).

4. MNENJE

Revidirali smo računovodske izkaze *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije* za leto 2016, razen dela terjatev do zavezancev za neplačane prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje in z njimi povezanih neplačanih prihodkov ter nerazporejenih plačil dajatev, za katere je evidence vodila Finančna uprava Republike Slovenije, ter pravilnost poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2016. Računovodski izkazi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije vključujejo bilanco stanja na dan 31. 12. 2016, izkaz prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb ter izkaz računa financiranja za tedaj končano leto.

4.1 Mnenje o računovodskih izkazih

Pozitivno mnenje

Menimo, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije na dan 31. 12. 2016 ter prihodke in odhodke oziroma prejemke in izdatke za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu.

4.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja

Mnenje s pridržkom

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2016 ni posloval v skladu s predpisi in pogodbenimi določili v naslednjih primerih:

- z vršilcem dolžnosti generalnega direktorja je sklenil delovno razmerje za nedoločen čas, kar ni v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih – točka 3.2.1.a;
- ob zaposlitvi je javnega uslužbenca uvrstil v previsok plačni razred in mu zato v nasprotju z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju izplačal najmanj 2.841 evrov preveč plače – točka 3.2.2.a;
- izplačeval je povračila stroškov zdravstvenih storitev in medicinskih pripomočkov, ki niso temeljila na izdani odločbi in so bila izplačana pred izdajo obvestila o povračilu stroškov – ostala povračila; in odločbe o priznanju pravice do povračila stroškov specialističnega in bolnišničnega zdravljenja, nabave medicinskih pripomočkov in zdravlil v tujini izdajal več kot dva meseca po prejemu vlog, kar ni v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku – točki 3.3.1.a in 3.3.1.b;
- izvedel je javni razpis za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letih 2015 in 2016, ki niso storitve, katerih plačilo se krije iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, zato je v obdobju, na katero se nanaša revizija, v nasprotju z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju porabil 1.183.292 evrov – točka 3.3.2.a;
- v enem primeru je socialnovarstvenemu zavodu v končnem letnem obračunu priznal prenizko ceno za povprečni dan zdravstvene nege, v prvi polovici leta 2016 pa ni zagotovil ustreznih kontrol

zaračunanih cen ampuliranih in drugih zdravil za ambulantno zdravljenje ter izdanih zdravil na recept, zato je plačal socialnovarstvenemu zavodu 35.348 evrov premalo in izvajalcem zdravstvenih storitev za zdravila najmanj 12.243 evrov preveč, kar je v nasprotju z določili Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2016 – točki 3.3.3.1.a in 3.3.3.1.b;

- ni sklenil samostojne pogodbe za izvajanje programa zdravstvenih storitev z Vzgojnim zavodom Planina pri Rakeku, kar je v nasprotju z določili Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2016 – točka 3.3.3.1.c;
- ni odločal o pravici zavarovanih oseb do skupinske obnovitvene rehabilitacije v upravnem postopku, ampak je pristojnost za odločanje prenesel na organizatorje skupinske obnovitvene rehabilitacije, kar ni v skladu z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju; štiri vloge, ki niso v celoti izpolnjevale vseh zahtev iz javnega razpisa za izbiro organizatorjev sofinancirane skupinske obnovitvene rehabilitacije v letu 2016, pa je ocenil kot ustrezne in vlagateljem na podlagi sklenjenih pogodb v letu 2016 izplačal 863.875 evrov – točki 3.3.3.2.a in 3.3.3.2.b;
- pri nabavi materiala, storitev in osnovnih sredstev v znesku najmanj 119.225 evrov in pri izvajanju posameznih postopkov izbire dobaviteljev in izvajalcev je ravnal v nasprotju s predpisi o javnem naročanju – točke 3.4.1.a, 3.4.1.b in 3.4.1.c.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2016 v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi.

5. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije mora v odzivnem poročilu izkazati, da je:

- odpravil nepravilnosti pri določanju in obračunavanju plače javnega uslužbenca v skladu s prvim odstavkom 3.a člena in petim odstavkom 3. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – točka 3.2.2.a;
- začel aktivnosti za uskladitev izplačevanja povračil stroškov s predpisi – točka 3.3.1.a;
- generalni direktor upravnemu odboru predlagal v sprejem predlog Pravilnika o obračunu bruto nadomestil plač med začasno zadržanostjo od dela v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja in o načinu vlaganja zahtevkov delodajalcev za povračilo izplačanih nadomestil, ki je usklajen z določili Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – točka 3.3.1.c;
- pripravil načrt aktivnosti in začel z aktivnostmi za preveritev pravilnosti cen, ki so jih izvajalci zaračunali zavodu za ampulirana in druga zdravila za ambulantno zdravljenje v prvem četrtletju 2016 ter za izdana zdravila na recept v prvi polovici leta 2016, in za poračun preveč plačanih zdravil pri vseh izvajalcih, ki zdravil niso zaračunali po veljavnih cenah za obračun – točka 3.3.3.1.b;
- začel aktivnosti za ureditev pravic iz prve točke prvega odstavka 23. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – točka 3.3.3.2.a.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁸⁵. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, priporočeno s povratnico;
2. Samu Fakinu, priporočeno;
3. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
4. arhivu.

⁸⁵ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si